

**До 95-річчя
Малинського
фахового коледжу**
6-7 стор.

**5
стор.**
**Прогноз редакційного
астролога на жовтень**

**Про роботи
в саду
ї на городі**
8 стор.

**Цікаві поради
бджолярам
і дачникам**
9 стор.

Заснована в березні 1919 року, нагороджена орденом «Знак Пошани»

ЖИТОМИРЩИНА

www.zhytomyschyna.zt.ua

30 вересня 2022 року

ОБЛАСНА ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

№41 (21150)

Відзначено 85-річчя області

22 вересня виповнилося 85 років від дня заснування Житомирської області. З цієї нагоди у приміщенні обласної філармонії відбулися урочистості, що розпочалися з виконання Гімну України та хвилини мовчання на шанування пам'яті загиблих захисників України.

Після урочистих промов начальник обласної військової адміністрації Віталій Бунечко вручив відзнаки колишнім головам Житомирської обласної державної адміністрації, а в. о. голови обласної ради Володимир Ширма вручив відповідні відзнаки колишнім головам обласної ради. Також було відзначено військових, господарників, діячів культури та інших галузей, які зробили значний внесок у розвиток області.

Під час святкового концерту було представлено райони області, яких зараз чотири, а також урочисто погашено спеціальну марку, ескіз якої створила 17-річна Таїсія Чернецька з Малинської громади.

Василь ПЕТРЕНКО.

Скільки приймаємо біженців?

На території нашої області перебувають 73,8 тис. внутрішньо переміщених осіб. Про це інформує прес-служба обласної військової адміністрації.

«Заступник начальника Житомирської ОВА Віктор Градівський зустрівся з представниками Управління Верховного комісара ООН у справах біженців. Також участь у заході взяли представники профільних структурних підрозділів Житомирської ОВА. Учасники обговорили питання розміщення на Житомирщині вимушено переміщених осіб та надання їм необхідної допомоги. Ішлося й про спроможність розселення більшої кількості таких осіб у регіоні», — зазначено у повідомленні.

За інформацією департаменту соціального захисту населення Житомирської ОВА, нині на території області перебувають внутрішньо переміщені особи, зокрема з: Донецької області — 8740; Луганської області — 3367; АР Крим та м. Севастополь — 352; Харківської області — 2951; Запорізької області — 1120; Херсонської області — 2261.

Серед них: 21,2 тис. дітей, 2,8 тис. осіб з інвалідністю та 540 багатодітних родин. «На виконання доручення Офісу Президента України в області зарезервовано більше 10 тис. місць для розміщення осіб із територій, де тривають активні бойові дії. Крім того, більше 5 тис. сімей Житомирщини на безоплатній основі надали прихисток 17,3 тис. переселенців», — повідомляють в ОВА.

Триває активна робота щодо облаштування місць перебування переселенців, ремонт приміщень, а також осель, які були зруйновані або пошкоджені внаслідок ракетно-бомбових ударів російських окупантів. Вирішуються питання щодо забезпечення переміщених осіб твердим паливом та обігрівальними приладами.

Володимир ПАВЛЕНКО.

У кожного шостого — втрата...

Нещодавно на сайті Житомирської обласної військової адміністрації було опубліковано інформацію про проведене в нашій державі соціологічне дослідження психологічного стану населення. Це було зроблено вперше з початку війни. Онлайн-дослідження провели благодійний фонд «Майнді», компанія «Kantar Україна» спільно з Інститутом соціальної та політичної психології НАПН України. Воно охопило осіб віком від 18 до 55 років у містах України з населенням понад 50 тисяч. Тож його вибірка дозволяє екстраполювати результати на всю країну — як зазвичай і робиться за законами і методами соціології.

Не будемо детально зупинятися на всіх питаннях цього опитування та відповідях на них. Загалом там йдеться про вплив війни на стан психіки наших громадян. І прогнозується, що цей вплив матиме негативні наслідки для мільйонів людей. Подано й відповідні розрахунки фахівців. «Згідно з даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, 20% населення, яке упродовж останніх 10 років проживає в постраждалих від військових конфліктів районах, має певну форму психічного розладу, — коментує Олександра Машкевич, генеральний директор директорату медичних послуг МОЗ

України. — Форми розладів можуть бути різними: від легкої депресії і тривожності — до психозу. Майже кожна десята особа має психічний розлад помірного або важкого ступеня. Ми прогнозуємо, що 15,7 мільйона осіб в Україні потребуватимуть психологічної допомоги. Значить, 3,5 мільйона із них матимуть певний розлад психічного здоров'я, а півтора мільйона осіб матимуть психічний розлад помірного або важкого ступеня».

Війна ще триває, тож ці невеселі цифри можуть коригуватися. Скоріш за все — тільки у бік збільшення. Але у презентованому дослідженні нашу увагу привернули інші показники, озвучені експертами. Мова йде про безпосередній вплив війни на життя громадян. Близько 40% опитаних відчували загрозу власному життю або бачили цю загрозу від ворожих обстрілів. Стільки ж людей мають родичів, які живуть у місцях, де точаться бої. А наступна цифра — одна з найстрашніших: 16% опитаних заявили, що втратили когось з близьких.

Вдумаємося ще раз у цю цифру — 16%. Попри удавано невелике число — насправді це дуже багато. Це означає, що фактично кожну шосту людину в нашій країні вже накрило чорне горе війни. Якщо взяти

до уваги й інші цифри — виходить дуже трагічна картина. За даними уряду, на початок року в Україні мешкали 34,5 мільйона чоловік. За інформацією агентства ООН у справах біженців, станом на кінець літа з України виїхали 12 мільйонів мешканців, а назад повернулися 5,3 мільйона. Тож виходить, на початок осені в нашій країні проживали 27,8 мільйона чоловік. Застосуємо до цього числа 16% (частина тих, хто у дослідженні заявив про втрати чи поранення рідних) — і отримуємо майже 4,5 мільйона чоловік.

Поміж тим, за даними ООН, на кінець літа в Україні загинули 5600 цивільних людей. Поранення отримали 7900 мирних жителів. Щодо військових втрат України — то ці дані фактично не оприлюднюються. Щоправда, головком Валерій Залужний в кінці серпня обмовився, що за півроку війни загинули майже 9000 воїнів. Тож сумарні офіційні дані щодо жертв війни (з лютого по серпень) — близько 15 тисяч чоловік. Поранених, слід розуміти — десятки тисяч. Але якщо понад чотири мільйони українців зізналися, що у їх родинях є загиблі та постраждалі — можна уявити, що реальне число людських втрат — набагато більше за офіційні цифри.

Тамара БІЛЬМАН.

**ГЕОНАДРА
УКРАЇНИ**

ВОДА В КОЖНИЙ ДІМ

- » Низькі ціни
- » Гарантія на свердловину
- » 10 років
- » Документи на свердловину
- » Сертифіковані труби
- » ПЕНСІОНЕРАМ — ЗНИЖКИ

Працюємо: Вінницька, Житомирська, Черкаська, Київська, Кіровоградська області

**Буріння свердловин на воду
ПО ГРАНІТУ**

096 030 50 05

Нашу газету читають і поважають в усіх населених пунктах Житомирщини.

Темпи відновлення

В області відновлено 719 об'єктів, пошкоджених унаслідок війни. Йдеться про: 554 об'єкти приватної забудови, 48 багатопверховок, 34 дитячі садочки та школи, 20 об'єктів ЖКГ, 14 адміністративних будівель, 11 закладів охорони здоров'я; 9 закладів культури та дозвілля, 3 заклади вищої освіти. Про це поінформували в Офісі Президента України.

Заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко зазначив, що на всіх, визволених від російської окупації, територіях тривають оперативні відновлювальні роботи. Зокрема, на Житомирщині силами ДСНС Коростенського району, поліції та добровольчих батальйонів триває розмінування території Народицької селищної територіальної громади. Роботи тривають майже цілодобово. Ліси та прилеглі місцини залишаються ймовірно небезпечними.

Він також поінформував про роботи з відновлення інфраструктури в регіоні. Зокрема, повністю готові до роботи 2 теплогенеруючі котельні в обласному центрі, 8 — у місті Коростені та селищі міського типу Новогуївинському. Поновила роботу насосна станція у смт Вакулечуку. В приміщеннях Овруцької малої академії народних мистецтв та ремесел завершено заміну пошкоджених вікон та відновлено покрівлю.

Підготував
Володимир СТЕПОВИЙ.

Вісті з лісового господарства

Безпека праці — понад усе

У Баранівському держлісгоспі створено ефективну службу з охорони праці. Її головне завдання — створити безпечні умови праці для всіх на підприємстві, що включає забезпечення спеціальним одягом і взуттям, засобами захисту, сучасним інструментом.

— У мене — дуже відповідальна ділянка роботи, — пояснює інженер з охорони праці Світлана Ільчук. — Вона потребує постійного вдосконалення задля створення безпечних умов на виробничих процесах. Тим більше, що ми орієнтуємося на європейську модель охорони праці. Наприклад, розробляємо карти ризиків, за якими працюємо на підприємстві, тобто наперед оцінюємо ступені небезпеки і ризиків, які можуть виникнути при виконанні робіт і відповідно здійснюємо профілактичні заходи з тим, щоб унеможливити будь-які нещасні випадки. Нещодавно на базі нашого держлісгоспу відбувся оперативний адміністративно-громадський контроль 4-го рівня, який був організований Житомирським обласним управлінням лісового та мисливського господарства. У нас збиралися фахівці з охорони праці, головні інженери сусідніх лісгоспів. Ми проводили огляд технологічних процесів на лісопромисловому комплексі, цехах переробки, в транспортному цеху та на лісозаготівлях. Потім обмінювалися досвідом роботи.

— Як змінилися технології захисту праці людей за останні часи? — запитує у Світлани Анатоліївни.

— Насамперед, кожного працівника необхідно навчити безпечно поводити себе на виробництві, володіти сучасними технікою, обладнанням та інструментом. Людина має сама, безперечно, володіти безпековою ситуацією, уникати ризиків і безпосередніх загроз власному здоров'ю.

Скажімо, якщо лісник зайшов у ліс, то відразу має оцінити ситуацію, роздивитись навкруги і вгорі — чи нічого йому не загрожує,

навіть якщо це — суха гілка, наприклад.

А щодо технологічного захисту. Якщо у лісника є сучасна каска, то вона його, зрозуміло, захистить від удару тієї ж гілки. Ми екіпуємо працівників, які працюють у лісі спеціальним захисним одягом, взуттям і касками. На гасіння пожеж наші фахівці виїждять у спеціальних термоізоляційних костюмах, які здатні витримувати значні температури, не загоряються і дуже не нагріваються. Зрозуміло, що нові технології допомагають надійніше захистити людей. І ми наприкінці відповідних засобів коштів не шкодуємо.

— Зараз у лісі працює багато техніки, сучасних агрегатів, обладнання. Якою мірою вони також становлять небезпеку для людей?

— Безперечно, майже будь-які механізми чи різальні інструменти є потенційно небезпечними для працівника, котрий ним користується, і навіть для оточуючих. Тому існують відповідні правила користування, порушувати які не можна. Скажімо, на вантажній дільниці наші працівники знають, що потрібно знаходитись на відстані щонайменше 15 метрів від працюючої там техніки. Й так — по кожній небезпечній позиції розроблено чіткі правила поведінки, яких потрібно неухильно дотримуватись.

— У лісовиробництві існують процеси підвищеної небезпеки?

— Так. Наприклад, для вальників лісу ми видаємо міцні каски зі щитками і навушниками, костюми із наколінниками непрорізними. Ми робимо все можливе для того, щоб забезпечити належні умови праці своїх працівників, — запевняє Світлана Ільчук.

Володимир ВАСИЛЬЧУК.

Як держава планує побороти корупцію і чому це важливо для післявоєнної відбудови України

У червні цього року Європейська Рада надала Україні статус кандидата на вступ до ЄС. Проте однією з головних вимог до нашої країни є ефективна боротьба з корупцією. Україна вже почала робити впевнені кроки на цьому шляху. Під час Міжнародної конференції з питань відновлення України у місті Лугано Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль передав генеральному секретарю Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) Матіасу Корманну заяву щодо набуття Україною членства в цій організації. Також був направлений запит України на приєднання до Робочої групи з питань хабарництва. Якими є наступні кроки у подоланні корупції задля повноправного членства України в ЄС, розбирався Центр громадського моніторингу і контролю.

ІЗ КОРУПЦІЄЮ НЕМА МАЙБУТЬОГО

Корупція може сповільнити відбудову України, забрати дуже цінні кошти, підірвати довіру громадськості й зашкодити конкуренції. Тож для економічного зростання дуже важливо працювати над цим питанням, акцентував генсек ОЕСР під час публічної дискусії «Співпраця з ОЕСР та нові горизонти для українського антикорупційного порядку денного», яка відбулася за інформаційної підтримки Медіацентру «Україна».

Корманн наголосив на важливості зусиль щодо підвищення прозорості у бюджетній сфері та боротьби з конфліктом інтересів у державному секторі.

У свою чергу керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури Олександр Клименко підкреслив, що треба ухвалити низку законодавчих змін для посилення відповідальності за корупційні дії.

«Йдеться про виділення міжнародного хабарництва в окремий вид злочину. Також важливим питанням є зміцнення можливості САП та НАБУ автономно здійснювати міжнародне співробітництво, особливо в частині екстрадиції, оскільки нині ми повністю залежимо від генерального прокурора, — сказав він. — Вже зараз ми повинні думати, як реформувати антикорупційну інфраструктуру у як посилювати відповідальність за корупційні прояви в період післявоєнної відбудови».

ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ

Прем'єр-міністр України відзначив, що ОЕСР багато років підтримувала нашу країну на шляху економічних перетворень і модернізації державних інституцій та управління.

«Разом ми досягли неймовірних результатів у різних сферах, таких як антикорупційна реформа, вдосконалення податкової системи, інвестиції, зелена економіка, підприємництво та конкурентна політика, корпоративне та державне управління, освіта, енергетика, децентралізація тощо. Час рухатися далі», — наголосив глава уряду під час онлайн-виступу в дискусії.

Денис Шмигаль сказав, що Україна вже розпочала підготовку плану післявоєнної відбудови та бачить ОЕСР важливим партнером у процесі відновлення, а приєднання до робочої групи організації — одним із заходів, які уряд України включає в цей план відновлення. Адже, за його словами,

відбудова України має базуватися на дійсних міжнародних стандартах і сприяти глобальному процвітанню.

МЕТА — ДОВІРА ІНВЕСТОРІВ

Україна вже працює над розвитком комфортного середовища для іноземних інвесторів та докладає зусиль для того, щоб довіра світу зростала, запевнив керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак під час дискусії.

«Прозорість — основа довіри. І ми робимо все, щоб довіра до України зростала. Кожен українець бореться на своєму фронті: Збройні сили України, волонтери, медики, рятувальники, держслужбовці, вся українська нація. Але довіра — те, що весь час треба підживлювати. І ми працюємо над цим», — сказав він.

За словами Андрія Єрмака, післявоєнна Україна має стати привабливою для інвесторів. Країні важливі інвестиції, а інвесторам важливо знати, що його законні права та інтереси захищені.

«Наші державні інституції повинні викликати довіру інвесторів. Нам важливо не просто відбудувати Україну. Наша мета — побудувати успішну та комфортну країну з динамічною та розгалуженою економікою, найкращими світовими стандартами, удосконаленим законодавством», — підкреслив керівник Офісу Президента України.

НАБЛИЖЕННЯ ДО СТАНДАРТІВ ОЕСР

Генеральний секретар ОЕСР зазначив, що подання Україною на участь у робочій групі організації наближає країну до стандартів ОЕСР і є першим кроком до повної відповідності Конвенції ООН з боротьби з корупцією.

«Боротьба з корупцією та інші ключові питання є дуже важливими. Створений у Парижі новий офіс ОЕСР для підтримки України вже розпочав роботу над ними. Я думаю, що дуже швидко ми будемо надавати допомогу безпосередньо в Україні», — сказав Корманн.

Так, Рада ОЕСР 5 квітня цього року ухвалила рішення про створення регіонального офісу організації в Україні. Денис Шмигаль висловив сподівання, що офіс запрацює в Києві вже дуже скоро.

Матіас Корманн також нагадав, що ОЕСР активно співпрацює з Україною у сфері боротьби з корупцією з 2014 року, і зазначив, що до початку російської агресії Україна стала першопрохідцем у багатьох питаннях боротьби з корупцією. За словами Корманна, в останньому моніторинговому звіті ОЕСР, який вийшов у травні, відзначено значний поступ України у законодавчій та інших сферах. Водночас, констатував він, там було також зазначено, що, на жаль, українські антикорупційні інституції зазнають різних нападів.

Він запевнив, що ОЕСР буде продовжувати надавати допомогу Україні, захищати антикорупційні органи від нападів, працювати у сфері боротьби з хабарництвом і забезпечення доброчесності.

«ОЕСР стоїть пліч-о-пліч з Україною. Ми солідарні з народом і демократично обраною українською владою. Ми рішуче налаштовані підтримувати відбудову України в координації з іншими міжнародними партнерами відповідно до пріоритетів, окреслених українською владою», — запевнив Корманн.

Підготовлено Центром громадського моніторингу і контролю.

Мільйони на землю не «працюють»

Упродовж січня-липня 2022 року в порядку відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва до бюджетів області надійшло 3,3 млн. грн. Із них до обласного бюджету надійшло 0,8 млн. грн., повідомляє прес-служба обласного земельного відомства.

Нині на спеціальних рахунках місцевих рад накопичені надходження від відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва з урахуванням минулих періодів становлять 40,5 млн. грн., на рахунок обласної ради — 3,6 млн. грн.

Усього упродовж зазначеного періоду на території області було вилучено із сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва 60,2 га земель.

Нагадаємо, що відшкодуванню підлягають втрати сільськогосподарських угідь, лісових земель та чагарників як основного засобу виробництва в сільському і лісовому господарстві внаслідок вилучення (випуску) їх для потреб, не пов'язаних із сільсько-та лісогосподарським виробництвом.

Згідно зі статтею 209 Земельного кодексу України, кошти, що надходять у порядку відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва, використовуються лише на освоєння земель для сільськогосподарських і лісогосподарських потреб, поліпшення угідь, охорону земель відповідно до розроблених програм та проектів землеустрою, а також на проведення інвентаризації земель, нормативної грошової оцінки землі. Використання цих коштів на інші цілі не допускається.

Ось тільки в нашій області розпорядники цих коштів (органи місцевого самоврядування) на значені вище цілі отримані суми не витрачають, а здебільшого розміщують їх на депозитах. Контролюючи ж органи на такі порушення, як кажуть, «закривають очі». Отож земельна реформа в області може тривати ще десятиліттями.

Володимир ПАВЛЕНКО.

Електричні мережі — під особливим наглядом

Стале функціонування та оперативне відновлення електропостачання через пошкодження об'єктів електричних мереж або їх складових внаслідок бойових дій — важливий етап діяльності енергосистеми. Тому представники Держенергонагляду

продовжують здійснювати огляд пошкоджених об'єктів електроенергетики, — інформує прес-служба відомства.

Станом на початок вересня 2022 року представники територіальних органів Держенергонагляду взяли участь в огляді 1249 пошкоджених

об'єктів електричних мереж або їх складових у 13 операторів системи розподілу. На Житомирщині, зокрема, оглянуто більше 130 таких об'єктів.

Загалом по Україні оформлено 987 дефектних актів та

262 акти знаходяться на стадії погодження.

Отож відновлення об'єктів електроенергетики після бойових дій — нині першочергове завдання енергетиків та запорука безперебійної роботи в осінньо-зимовий період.

Володимир ВАСИЛІВ.

«Просто набрати з пляшки біля берега — так не піде» Як і для чого здійснюється моніторинг води?

Ми щодня п'ємо воду, щодня вмиваємося водою, регулярно мисимо чи приймаємо душ, влітку купаємося у водоймах... Тож, як співалося у відомому фільмі — «без води і не туди, і не сюди». Користуючись водою, часто ми й не замислюємося про її чистоту або безпеку. Натомість думати і знати про це — треба. Адже недоброякісна вода може стати причиною цілого «букета» захворювань, лікуватися від яких іноді доводиться дуже довго і дорого.

У вересневу пору в світі відзначається міжнародний день моніторингу води. Заснували його у 2003 році в США, аби підвищувати обізнаність громадськості щодо стану та якості води. В нашій області цю місію (поміж багатьох інших) виконує Державна установа «Житомирський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України». Моніторинг води — одне з основних завдань тамтешніх фахівців. Ця робота здійснюється за декількома напрямками. Основні з них: перевірка якості води на пляжах та моніторинг якості й безпечності питної води.

«Щодо моніторингу води у відкритих водоймах — він триває у літню пору (під час сезону купання) і нині вже завершений, — розповідає Святослав Ковтун, завідувач відділення організації санітарно-гігієнічних досліджень. — Впродовж літа кожного тижня наші фахівці робили забір проб води на п'яти офіційних пляжах області (у Житомирі, Бердичеві, Коростені та Новограді-Волинському). А раз на місяць такі проби бралися у місцях масового відпочинку людей — таких місць визначено по області близько 40».

Для того, щоби взяти аналіз води у місцях купання, слід дотримуватися спеціально визначених санітарних правил. Просто прийти на пляж і зачерпнути пляшкою воду біля берега — не годиться. Існує спеціальна методика. «Для забору води необхідно відпливти на човні подальше від берега водойми, — пояснює лікар загальної гігієни Віктор Черномаз. — Опісля на глибину опускається спеціальний прилад - батометр. Він являє собою подобу капсули з емністю. На глибині емність відкривається і до неї потрапляє вода. Отримані проби вміщуються у термоконтейнер і впродовж двох годин мають бути доставлені у лабораторію. Для бактеріологічного аналізу достатньо набрати близько літра води. А аналіз на наявність вірусів потребує більшої емності — до 10 літрів».

Отриману під час забору воду з місць купання в лабораторії досліджують за трьома основними показниками: біологічний та хімічний вміст кисню, а також індекс лактопозитивних кишкових паличок (ЛКП). Перевищення кожного з визначених санітарних нормативів означає те, що вода у тій чи іншій водоймі — не найкраща для купання.

«Норма індексу ЛКП — 5000 в одному літрі води, — пояснює Святослав Ковтун. — Натомість під час літнього моніторингу ми дуже часто фіксували перевищення цього показника — подекуди навіть у десятикратний раз! Чому? Здебільшого причиною є несанкціоновані скиди. Те чи інше підприємство накопичило стоки — та й скинуло з труби просто в річку! Тож рівень ЛКП в тому місці у водоймі одразу різко зростає.

Якщо неподалік є пляж і люди купатимуться у такій воді, то матимуть значний ризик підхопити якусь кишкову чи шкірне інфекційне захворювання». Аби запобігти таким ситуаціям, фахівці Центру в літній період щотижня інформували мешканців області про якість води на пляжах.

Інший напрямок моніторингу води не має сезонності, і триває круглий рік. Мова йде про аналіз питної води: з водогону, каптажів, криниць та інших джерел питного водопостачання.

«Вода з централізованої мережі досліджується щодня, — розповідає Віктор Черномаз. — Тут вже не треба кудись їхати й пливати в човні. Достатньо просто набрати у чисту пляшку воду з крана. Але й у цій справі є свої тонкощі. Аби аналіз води був точним і без відхилень, варто перед забором води обробити сам кран. Для чого? Щоби обезпечити воду від бактерій, які можуть бути на поверхні крана. Процедура називається фламванням: запалюється спеціальна ватка і цим маленьким «факелом» впродовж кількох секунд обробляється водогінний кран. Після цього можна брати звітти воду на лабораторний аналіз. Щодо перевірок води з колонок, каптажів та криниць, то вони здійснюються за заздалегідь складеним графіком. Щоправда, іноді цю роботу нам ускладнюють деякі спритні господарі з приватного сектора, які «прихватизують» сусідні громадські криниці, навішуючи на них замки. І тим самим не лише позбавляють інших сусідів можливості користуватися криницею, а й блокують колодязь для взяття з нього лабораторних проб води».

Водночас саме колодязна вода потребує найбільшої уваги і постійного моніторингу. Одна з небезпек, яка може

таїтися у ній — солі азотної кислоти, або нітрати. Ці сполуки потрапляють у підземні водяні горизонти внаслідок внесення мінеральних та органічних добрив у ґрунт. Кринична вода з нітратами у великій концентрації може завдати неабиякої шкоди організму. А взагалом недоброякісна питна вода може містити чимало речовин, надлишок або нестача яких можуть викликати різні захворювання.

«Якщо у питній воді присутні хімічні елементи понад норму — це недобре, — роз'яснює Іван Киричук, виконавч обов'язків заступника генерального директора Центру. — До прикладу, залізо. Цей хімічний елемент бере участь у процесі кровотворення та в імунних процесах людини. При дефіциті заліза людина буде скаржитися на болі в районі серця, на дискорфорт у шлунково-кишковому тракті. А якщо вміст заліза у питній воді буде більше норми — порушується процес кровотворення, є ризик появи цирозу печінки, гострого отруєння у дітей, раку прямої кишки та цукрового діабету. Ще одні хімічні елементи — кальцій та магній, які у питну воду потрапляють з тих порід, через які вона фільтрується. У кожній окремій водоймі буде своя концентрація цих елементів. Але ці два елементи формують такий показник, як жорсткість води. Висока жорсткість води погіршує смакові властивості питної води. Доведено зв'язок жорсткості води із поширенням серцево-судинних захворювань».

Аби запобігти цим та іншим недугам, пов'язаними зі споживанням та використанням води, без її моніторингу, як бачимо, ніяк не обійтись. Відтак роботи у фахівців у цьому напрямку вистачить ще надовго.

Сергій БОВКУН.
Фото з архіву.

Молодіжний центр згуртовує, підтримує, надихає

Серед 20 обдарованих молодих людей нашої області, котрі цього року отримали стипендію від обласної військової адміністрації, є й активісти молодіжного центру «М-Формация» при Бердичівській міській публічній бібліотеці з філіями.

Заступник керівника молодіжного центру Владислав Доробалюк свого часу закінчив загальноосвітній колегіум № 14, Бердичівський педагогічний коледж. Навчаючись у коледжі за спеціальністю «Соціальна робота», також опановував управління персоналом на державній службі у Державному університеті телекомунікацій.

— До молодіжного центру Владислав спочатку прийшов у якості волонтера, — розповідає директор публічної бібліотеки, керівник молодіжного центру Тетяна Кушук. — Тоді він був ще учнем. З першого знайомства запам'ятався вихованістю та ерудованістю. Згодом став моїм заступником. Це людина талановита, з організаторськими та лідерськими якостями. Владислав знаходить спільну мову та порозуміння з людьми різного віку. Мрію, щоб такі молоді люди не виїжджали з міста, а розвивали його.

Заступник голови молодіжної ради Бердичівської громади Інна Куліш є куратором молодіжного центру «М-Формация». Закінчила педагогічний коледж, працює бібліотекарем. Розповідає, що серед напрямків її роботи — спілкуватися з молоддю, залучення дітей до творчих проєктів, проведення тренінгів, дискусій, екскурсій тощо. Волонтерство ж стало невід'ємною частиною життя. Разом із усією командою бібліотекарів допомагає нашим захисникам, вимушеним переселенцям, самотнім людям ліками, продуктами, консервацією, одягом, що приносять небагато людей.

— Владислав та Інна є ініціаторами проведення багатьох заходів, — розповідає Тетяна Кушук. — Разом з іншими активістами молодіжного центру докладають сил, щоб такі заходи були цікавими не лише для дітей, молоді, людей старшого віку. Нам це вдається. Тому молодіжний клуб «М-Формация» є майданчиком для генерування ідей, об'єднання зусиль та потенціалу молоді для реалізації суспільно корисних ініціатив.

«Молодіжний простір» став місцем, де люди можуть поспілкуватися, знайти відповіді на хвилюючі запитання, а також разом сплести маскувальні сітки, приготувати смачні кексики та енергетичні батончики захисникам.

Владислав Доробалюк та Інна Куліш.

Представляючи своїх помічників, котрі були відзначені обласною військовою адміністрацією, Тетяна Кушук розповіла, що вони підтримують переселенців, котрі були вимушені залишити власні домівки та жителів міста не лише допомагаючи вирішувати їхні матеріальні проблеми, а й морально — організовуючи тренінги тощо. Маленьким відвідувачам, які змушені були переїхати на нове місце, — дарують книги, іграшки, підтримують психологічно.

— З початку березня цього року відновили тренінги із домедичної допомоги, які активно проводилися до війни, — повідомила Тетяна Кушук. — Долучаємося до організації благодійних ярмарків та акцій, під час яких збираються кошти для Збройних сил, продаємо на ярмарках вироби, що виготовили активісти молодіжного центру.

Для відвідувачів проводимо сеанси арт-терапії «Mental health» (зображувальна терапія), тренінги першої психологічної допомоги під час військових дій, зустрічі у форматі «форум-театру». Подібні заходи відвідують багато переселенців, які зупинилися в громаді.

Тетяна Кушук розповіла, що активісти молодіжного клубу «М-Формация» в умовах воєнного стану зосередилися на роботі з дітьми. Дитячий клуб діє із 2015 року. З минулого року розпочали співпрацювати з міжнародною організацією з міграції, покликаною допомагати переселенцям, людям з інвалідністю, військовослужбовцям та їхнім родинам. Розпочалася реалізація відповідного проєкту за підтримки Австрії. Незабаром на базі одного з дитячих садочків заплановане відкриття шелтеру, тобто, табору для біженців.

Бібліотекар Людмила Го-

робчук, котра стала проєктною поміницею одного з проєктів, нині проводить тренінги з питань психологічної допомоги під час військових дій. Курси з вивчення англійської мови проводила переселенка з Київської області, котра викладала в столичному університеті. Молодь організувала також безкоштовні курси гри на гітарі. Започаткували заняття з вивчення української мови.

На центральній площі щодня вихідних протягом двох годин проводили для городян і гостей міста розважальні і пізнавальні заходи. Молодіжний центр використовує для роботи не лише приміщення бібліотеки, а й центральну площу міста, пляж, парк культури та відпочинку. За гарної погоди заходи відбуваються також на даху неба, зокрема, на «Бібліотечній горобинці». Провели три великі ярмарки для потреб Збройних сил України.

Молодіжний центр на повну потужність використовує дві сушарки. Зокрема, виготовляють сухі борщі. Співпрацюють активісти з громадами навколишніх сіл. Овочі та фрукти, що привозять, переробляють. Нині ж є потреба у великій кількості сіток. Працюють без вихідних. Допомагають молодіжному центру також волонтери й з інших міст.

Цього року до Дня молоді відбувся перший міський фестиваль «Молодь єднає Україну» під гаслом «Час не для святкування, час для єднання». Були й виступи, і представлення виробів, і пампушки, і пірижки, і смачний борщ. Участь у фестивалі взяла понад 300 людей. Відбувся благодійний ярмарок. Гроші спрямують на автомобіль для військових.

В запасі молодіжного клубу «М-Формация» є ще багато ідей, покликаних згуртувати людей навколо себе.

Володимир СОБОЛЬ.
Фото автора.

40 планшетів для учнів

Нещодавно Баранівський міський голова Олександр Мігей вручив 40 планшетів учням громади.

Як зауважили в міськраді, раніше гуртом дійшли згоди, що ці планшети,

придбані міськрадою за рахунок цільової допомоги для підтримки нагальних потреб сімей із дітьми, яку включено до ініціативи «Громади, дружні до дітей і молоді», вирішили

передати дітям, чий батьки загинули, виконуючи свій конституційний обов'язок під час російсько-української війни, а також родинам, що перебувають у складних життєвих обставинах, прийомним і багатодітним сім'ям, дитячому будинку сімейного типу.

Віра ГАЙ.

Така поїздка надихає на нові дослідження

Нещодавно група бердичівлян побувала в Києві, де брала участь в урочистому відкритті XXIII Міжнародного «Тижня освіти дорослих».

Національні Тижні освіти дорослих взаємоузгоджено відбуваються в 52 країнах, які приєдналися до освітнього руху пізнавального та особистісного самовдосконалення дорослих людей. Нинішній «Тиждень освіти дорослих» спрямований на втілення заклику Генерального директора ЮНЕСКО Одрі Азуле щодо російської війни проти України: «Це — ескалація насильства, яка призводить до загибелі цивільних, у тому числі дітей, і є абсолютно неприйнятною».

Співорганізаторами проведення урочистого відкриття XXIII Міжнародного «Тижня освіти дорослих» в Україні стали Всеукраїнське громадське об'єднання «Всеукраїнський парламент працевдатних інвалідів», Міжнародна академія культури безпеки, екології та здоров'я, Федерація інвалідів систем спортивної реабілітації «Тамарина», проект «Симфонія здоров'я» та Об'єднання працівників культури України.

Під час урочистого відкриття доктор психологічних наук, професор, завідувач відділу розвитку молодіжної політики Державного інституту сімейної та молодіжної політики Міністерства молоді та спорту України, голова Всеукраїнського координаційного бюро Міжнародної громадсько-державної програми «Освіта дорослих України» Міжнародного інституту ціложиттєвого навчання ЮНЕСКО Сергій Болтвінець вручив багатьом присутнім дипломи «за високоякісну суспільну працю з піднесення освіченості дорослих людей України і розвиток духовно-

інтелектуальних можливостей українського суспільства і Української держави». В тому числі таку почесну відзнаку отримали бердичівляни: вчителька української мови та літератури гімназії № 17 Тетяна Недайборщ, голова Житомирської обласної організації Національної спілки краєзнавців України Павло Скавронський та голова Бердичівського міського профспілки працівників освіти і науки Анжела Цветкова.

Кандидат філософських наук, організатор та координатор проведення I (XXI) Міжнародного семінару «РОЛІТ в історії української культури», професор Тетяна Миколаївна Лебедінська, представила присутнім науковий збірник матеріалів цього семінару. А там опубліковано багато наукових статей і бердичівських краєзнавців: заступниці директора з навчально-виховної роботи Бердичівської гімназії № 1 імені Т.Г.Шевченка Марини Панчук і вчительки української мови та літератури Бердичівської гімназії № 7 ім. В.Пастуха Олени Тарнопольської («Микола Бажан — урок позакласного читання в 11-му класі «Уманські спогади»); вчительки української мови та літератури Бердичівської гімназії № 17 Тетяна Недайборщ («Михайло Стельмах — співець краси і слави рідної землі»); колишньої завідувачки дошкільного закладу № 16 Ніни Бойко («Поетична та прозова спадщина Марії Пригари — неочінене надбання української дитячої літератури»); голови Бердичівського міському профспілки працівників освіти і науки Анжели Цветкової («Микола Шпак:

«Ти будеш жити поміж нас»); голови Житомирської обласної організації Національної спілки краєзнавців України Павла Скавронського («Матвій Гарцман та його талановиті нащадки»); учительки української мови і літератури Бердичівської гімназії № 5 Олени Бенедюк та студента Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка Іллі Панчука («Лятошинський Борис Миколайович: «Житомирщина — колиця творчої інтелігенції України»); заступника голови обласної організації профспілки працівників освіти і науки Миколи Краська і студентки Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка Анни Цветкової («Зіновій Толкачов: «З пензлем на фронті й у тилу»).

Варто зазначити, що і урочисте відкриття XXIII Міжнародного «Тижня освіти дорослих» в Україні не обійшлося без допомоги профспілкового лідера освітан Бердичева А.М.Цветкової: окрасою стола урочистого засідання став великий бердичівський коровай на вишитому народним орнаментом рушнику, обрамлений колосками пшениці цього річного врожаю. І сама поїздка педагогічно-краєзнавців до Києва була здійснена дякуючи зусиллям голови Бердичівського міському профспілки працівників освіти і науки Анжели Цветкової.

Отже, задоволеними, з дипломами та науковими збірниками матеріалів минулорічного семінару повертались увечері краєзнавці до рідного Бердичева. А попереду на них чекають нові краєзнавчі дослідження, нові науково-краєзнавчі конференції, нові наукові публікації в наукових виданнях.

Павло СКАВРОНСЬКИЙ,
краєзнавець, голова
Житомирської обласної
організації
Національної спілки
краєзнавців України.

Розпочали театральний сезон із вистави у Черняхіві

Перша вистава, з якої розпочав новий сезон Житомирський академічний український музично-драматичний театр ім. Івана Кочерги, — п'єса «Божі тварі» у постановці заслуженої діячки мистецтв України Наталії Тімошкіної, відбулась у Черняхівському будинку культури.

Легка і сентиментальна життєва історія з глибоким змістом, події якої розгортаються в хліву... Тут домашні тварини діляться своїми думками про світ, що їх оточує, співпереживають людям, готові віддати за господарів свої життя. На противагу — люди, які ставлять думку оточення та власні інтереси вище, ніж життя ненародженої дитини, рідної онуки. І тільки

той, кого суспільство зневажає, бо не нажив статків, благає не вбивати невинну душу...

Кожен глядач, котрий був у залі, затамувавши подих переживав разом з акторами цілу гаму почуттів — залишитись осторонь було просто неможливо. Так майстерно артисти показали, як важливо в житті зробити вибір на користь людяності, любові, доброти і милосердя — жити за Божими заповідями.

«Дуже майстерно грали актори! Сміялись і плакали глядачі в залі! Дякуємо за виставу!» — ділились емоціями глядачі після вистави.

Олена КОТЮК,
прес-служба Черняхівської селищної ради.

Субсидії — по-новому: кого це стосуватиметься?

Міністерство соціальної політики ініціює оновлення механізму призначення субсидій і пільг в умовах війни, інформує прес-служба відомства.

«Соціальна підтримка має надходити громадянам вчасно, в коректному обсязі, і в ефективний спосіб. Для цього міністерство пропонує оновити механізм призначення субсидій та пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого та рідкого пального побутового палива та скрапленого газу», — йдеться в повідомленні.

Стосуватиметься ця новація, щонайперше, внутрішньо переміщених осіб.

У міністерстві нагадують, що нині прийом документів і призначення субсидій та пільг здійснюється управліннями соціального захисту населення (УСЗН) з прив'язкою до місця, де знаходиться відповідне УСЗН. Оригіналом поданих документів та виплатних доку-

Довідкове бюро

ментів є паперова форма, що небезпечно під час бойових дій чи окупації. Обробка заяв на субсидії та пільги в громадах, де тривають бойові дії, або які тимчасово окуповані, неможлива. А в тих громадах, куди переміщуються громадяни, процедура призначення є складною і тривалою: це займає від кількох тижнів до кількох місяців, протягом яких людина залишається без виплат.

«Тому, щоб захистити право громадян отримувати такі виплати, Міністерство соціальної політики пропонує здійснювати призначення субсидій та пільг через Пенсійний фонд України. Використання ІТ-систем Пенсійного фонду дозволить прийняти документи громадян на отримання житлових субсидій та пільг у будь-якій точці України. Наприклад, субсидії для громадян, які проживали в Херсонській або Запорізькій

областях, можна буде призначити у Львові або Вінниці», — стверджують у міністерстві. Водночас, запевняють у відомстві, це ніяк не вплине на діючих отримувачів пільг та житлових субсидій, які не змінювали місця проживання, а особам, які вимушено змінили місце проживання у зв'язку з бойовими діями, надасть можливість звернутися з питання призначення житлової субсидії або надання пільг до органів Пенсійного фонду

Єлизавета МОВЧАН:

«До Різні з Херсона з п'ятьма дітьми добиралися більше трьох днів»

Нещодавно в с. Різні Малинівського старостинського округу Малинської громади оселились 34-річна Єлизавета Сергіївна Мовчан зі своїми дітьми. Про нелегкий шлях, який подолала ця родина з окупованого села Дар'івки, розташованого за 25 кілометрів від Херсона, про перші враження від життя на Житомирщині, про те, що довелося пережити в рідному селі, окупованому зайдами, багатодітна мама розповіла журналісту газети «Житомирщина».

— Я — родом із Херсона. Закінчила місцевий економічно-правовий коледж і отримала диплом за фахом «Товарознавець-комерсант митної справи». Також маю спеціальності оператора комп'ютерного набору та продавчині. Завдяки батькам ми побудувалися у селі, за 25 кілометрів від Херсона. Як і всі звичайні українські родини, котрі мешкають у селі, разом із батьками вели господарство, обробляли 15 соток городу. Я виховую п'ятьох дітей: найстарший — син Владислав, йому — 13 років; донечка Марійка, їй — 8; 6-річний синок Кирило, трирічний Данилко та півторарічний Андрійко. На Херсонщині у нас залишилися мої батьки та дідусь із бабусею.

— Ви п'ять місяців були на окупованій території. Як вам жилося?

— Ворожі війська у нашому селі розташувались у приміщеннях виправної колонії. Окупанти поводити себе агресивно: грабували місцеві крамниці, одну з нових взагалі розбомбили вщент, цілились і в автобусні зупинки та автомобілі мирних місцевих мешканців... Було дуже страшно. Коли селом рухалась ворожа техніка і тряслись будинки, навіть наймолодший Андрійко знав, що потрібно ховатися і сидіти тихо...

— Що спонукало вас залишити домівку та рідню?

— Жити по сусідству з ворогом стало все небезпечніше. Материнське серце боліло від зляканих дитячих оченят. Я хотіла, щоб мої діти навчалися саме в українській школі. Тим більше, що чула нібито у нашій школі вороги планували навчати за російськими стандартами... А в мене ж уже є двоє школярів, і ще Кирило мав іти в перший клас.

На початку серпня я винайняла автомобіль і з дітьми з Дар'івки дісталися до Запоріжжя. Звідти волонтери нас переправили до Дніпра. А з Дніпра вже планувала разом із сестрою Катериною поїхати до Рівного, але там, як нам повідомили волонтери, немає вільних місць для проживання. Тоді мені запропонували приїхати в Житомирську область. Волонтери привезли нас до Малина, а звідти — до Різні. Тут нас поселили тимчасово в будинок господині, котра нині виїхала до Німеччини. Умови — нормальні. Я дуже вдячна цій жінці за те, що дозволила нам користуватись усім, що є в будинку. Волонтери з Малина та жителі Різні дуже допомагають нам, усіляко підтримують, бо допомогу на дітей я недавно лише оформила і ще не отримувала. Познайомилась вже зі

старостою Володимиром Савченком, котрий відвідав нашу сім'ю і пообіцяв допомогти з дровами на зиму.

— Які враження від перебування в Різні?

— Звичайно, сумуємо за своїми рідними та близькими людьми, але так склались обставини, що нині змушені жити за сотні кілометрів від рідної домівки. Завдяки допомозі однієї з активних жительок села Різні Галини Шпильової, я вже влаштувала своїх трьох дітей до Нововороб'ївської гімназії, а трирічного Данилка — до садочка.

Відтепер сподіваємось, що мужні наші воїни звільнять окуповані землі рідної України і ми зможемо повернутися до своїх домівок.

Богдан ЛІСОВСЬКИЙ,
Фото автора.

Єлизавета Мовчан із дітьми.

України, а також до ЦНАПів або онлайн до місцевих органів (через додаток «Соціальна громада»).

Це також дозволить автоматизувати процеси нарахування і виплати пільг та житлових субсидій, а головне — не втрачати дані громадян, що дають підстави для отримання житлових субсидій і пільг, як це, на жаль, відбувалося з жителями раніше окупованих територій. Документи зберігатимуться в електронній формі, що забезпечить захист інформації, максимальну інформаційну взаємодію з держреєстром пошкодженого та знищеного майна та з іншими державними реєстрами.

Підготувала
Аліна РИГУН.

Сад його життя

Сергій Бовкун, житомирський журналіст і краєзнавець, віднайшов у Державному кіно-, фотоархіві в Києві два коротких кіносюжети про нашого відомого земляка, поета Михайла Даниловича Клименка. Сюжети знімали в 1957 році для популярного тоді новинного кіножурналу, що його демонстрували в кожному кінотеатрі чи сільському клубі перед початком кіносеансу. Це стало приводом для багатьох, хто знав і пам'ятав Михайла Клименка, звернутися в музеї Володимира Короленка, щоби переглянути ті зйомки, поділитися спогадами.

...На екрані засвітився квітучий яблуневий сад. Стежною поміж яблунями ще зовсім юний Михайло Клименко підійшов до столу, де лежали папери. До нього підбігла дворічна дівчинка (його донька Наталя), він узяв її на руки і став читати свої вірші.

Квітучий сад, гарний молодий чоловік, чудові вірші... Але ті, хто зібрався в залі, знали, що стежка долі Михайла Клименка не завжди була всипана яблуневим цвітом...

Народився він 6 листопада 1926 року в селі Левкові поблизу Житомира. Батько загинув на фронтах Другої світової війни. Невдовзі по війні померла й мати — не витримала тяжкого життя.

На плечі Михайла лягла турбота про шістьох молодших братів і сестер. Тож мусив обірвати навчання на філологічному факультеті й влаштуватися в рідному селі садівником та агрономом, адже перед тим йому вдалося вже закінчити сільськогосподарський технікум на Крошні.

Найбільше в житті Михайло Клименко любив вирощувати сад і читати книги. А от звідки в звичайного сільського хлопця з'явилася любов до поезії та вміння писати чудові вірші — пояснити не може ніхто.

Перший його вірш обласна газета «Радянська Житомирщина» опублікувала в 1946 році. Потім були його інші вірші, а потім — запросили на роботу до редакції.

В редакції «Радянської Житомирщини» Михайло Данилович працював 25 років. За цей час там були надруковані сотні його віршів, сотні нарисів і статей про наших літераторів, науковців, артистів та інших цікавих людей.

Його матеріали були написані досконало, ніколи не піддавались критиці, — згадували колеги Михайла Клименка по роботі в редакції. Він був дуже чемним і добрим, завжди радий кожному допомогти.

А ще він вважав своїм обов'язком відшукувати поетичні таланти і піднімати їх до вищого рівня, — продо-

Кадр із кіножурналу київської студії 1957 року.

Про творчість батька розповідає Наталя Клименко.

вжували колеги-журналісти. — Коли вже закінчувався робочий день, були здані до друку всі матеріали і можна було відпочивати, він додому ніколи не поспішав. Брався переглядати районні газети, і коли там знаходив цікаві вірші — листами чи телефоном відшукував автора, переконливо просив писати далі, запрошував до Житомира на заняття обласної літературної студії. Таким чином виростив великий літературний сад: чимало поетів Житомирщини — його учні.

У 60-их, на початку 70-их років минулого століття Україна знала переважно двох відомих поетів із Житомира. Це — Борис Тен (Микола Васильович Хомичевський) та Михайло Клименко. Службової кар'єри Михайло так і не зробив: як

почав у редакції літпрацівником, так і закінчив. Певно, через те, що відмовлявся вступати до Комуністичної партії. У своїх віршах і нарисах не прославляв партійну діяльність, писав про природу, ліси і квіти, про добрих людей. І ще: він був першим — і, мабуть, донині єдиним українським поетом, який писав української мовою вірші в японських стилях хокку і хайку та в арабському — рубаї.

— В ті часи в редакції газети працювали й інші наші відомі поети: Валентин Грабовський, Михайло Сич, Михайло Прилуцький, — додала голова обласної організації Спілки письменників України Світлана Штатська (Гресь). — Але і для них Клименко був учителем.

— Якби не Клименко, не було б і Анатолія Журавського, — додала дружина письменника Людмила Журавська, науковий працівник обласного краєзнавчого музею. — Саме Михайло Данилович надихнув Анатолія писати вірші, вивчати історію наших відомих митців. Так і вийшли його книги «Ніколи не сміявся без любові» про Остапа Вишню, «Гамлет із вулиці Хлібної» — про Івана Кочергу тощо.

— Михайло Клименко на все життя залишився моїм учителем, — сказав доктор філологічних наук, професор Петро Білоус. — Ще в десятому класі я надіслав один свій вірш до обласної газети і отримав відповідь від Клименка: «У вас є здібності, пишіть, пишіть, пишіть». Так він зарядив мене енергією на десятки літ творчої й викладацької роботи.

До розмови долучилися й Тетяна Пишнюк-Фольварочна, заступник голови Національної спілки письменників України.

— Пригадую той дощовий, холодний осінній день, коли ми з Петриком, Юрком Гудзем і Володимиром Даниленком зайшли до Клименка додому обговорити деякі питання. Обговорили, зігралися чаєм і вирішили йти далі. Дивлюся — а мої задріпані осінньою погодою чоботи вже чисті: Михайло Данилович їх помив. Він завжди любив чистоту: в творчості, в людях, у своїй квартирі.

— І справді так, — додала племінниця поета, вчителька Левківської середньої школи Тетяна Гриценко. — Ще змалечку я дуже любила їздити з бабусяю до дядька в Житомир. Кожні наші відвідини розпочиналися з того, що він купав мене у ванні, а вже потім пригощав смаколикками...

Приїхали на зустріч із Києва донька поета Наталя Клименко, директорка Музею історичного центру міста Києва та онук, житомирський студент Данило.

— Я переглянула батькові рукописи, котрі він не встиг опрацювати, трішки потрудилася над ними, і видала його нову поетичну збірку «Сад мого життя», — сказала Наталя Михайлівна. — Але робота ще не завершена, неопубліковані вірші ще залишилися, так що давайте будемо працювати!

...Всі ці спогади чергувалися віршами Михайла Клименка, що їх читали співробітники Літературно-меморіального музею В.Короленка Ірина Грач та Оксана Бовкун. Музичні п'єси виконувала студентка Житомирського держуніверситету Тетяна Свириденко.

Всі присутні дуже дякували організаторам такої цікавої зустрічі.

Людмила НАТИКАЧ,
заслужений журналіст України.
Фото **Олександра КОЛІСНОГО.**

Жовтневий прогноз

АГРОАСТРОЛОГІЧНИЙ. 3, 10, 17, 25 жовтня — сільськогосподарські роботи не рекомендуються. **1, 28, 29** — копання коренеплодів та цибульних задля тривалого зберігання. Обробіток ґрунту. **2, 4, 30, 31** — садіння дерев і кущів. Сівба озимини. **5, 6** — не рекомендується садіння дерев. **7, 8** — не бажано садити та обрізувати дерева, консервувати та закладати на зберігання, рубати ліс на дрова. **9** — обробіток землі. Видалення сухих гілок з плодкових дерев і кущів. Обприскування, обкурювання. **11, 12** — закладання на зберігання коренеплодів. Згрібання листя. Не рекомендується рихлити ґрунт. **13 — 15** — обробіток землі. Заготівля дров. **16** — боротьба з надземними шкідниками. Обрізування плодкових дерев. Закладання компосту. **18 — 20** — консервування, соління, квашення капусти. Не рекомендується пересаджувати рослини та застосовувати штучні добрива. **21, 22** — внесення мінеральних та органічних добрив. **23, 24** — не рекомендується щелення та обприскування. **26, 27** — обробіток землі. Не варто обрізувати сухі гілки дерев та кущів і зрізати дерева: нападе короїд.

ЗОРЯНИЙ. Перед **Овнами** відкриваються нові можливості та перспективи, потрібно правильно їх використовувати. Варто прислухатися до розуму та інтуїції, не дозволяти іншим гасити потенціал. **Тельцям** потрібно точно визначитися зі своїми мріями і зайнятися пріоритетами. Ухвалюючи важливі рішення, варто керуватися особистими відчуттями та інстинктами.

Близнюкам доведеться пройти кризу серйозні випробування, які можуть на деякий час дезорієнтувати. Впевненість у власних силах стане ключем до успіху. На **Раків** чекають нові знайомства, які будуть не лише приємними, а й корисними та допоможуть у кар'єрному просуванні. Варто запастися терпінням, тільки так можна досягти успіху. Ставити себе на перше місце — необхідна умова для щастя та благополуччя.

Левів. Намагайтеся відстоювати свою точку зору. **Дівам** необхідно частіше звертатися до життєвого досвіду та аналізувати раніше допущені помилки, щоб отримати для себе правильні уроки та відкрити шлях до позитивних змін. Для досягнення успіхів у житті **Терезам** потрібно працювати з іншими людьми і прийняти їх керівництво та допомогу. Перед **Скорпіонами** відкриваються можливості фінансового зростання. Зможете забезпечити свої основні потреби. **Стрільцям** можуть зіткнутися з проблемами та перешкодами на шляху до досягнення бажаного. Не варто пасувати перед труднощами, ви зможете подолати перепони за допомогою близьких людей. **Козерогам** не варто надавати великого значення критиканам та заздрісникам, покладайтеся на власні почуття і тоді для вас не буде нічого неможливого. **Водолям** потрібно бути уважними, щоб не прогаяти важливі підказки долі. Будьте гранично чесними з собою та оточуючими. Наполеглива праця наблизить **Риб** до досягнення бажаного. Отримаєте підвищення на роботі, авторитет серед колег зросте.

ШЛЮБНИЙ. Вважається, що весілля у жовтні принесе молодятим щастя й шире кохання, побудоване на взаємних повазі та розумінні. Одним із найкращих днів для одруження у розпал осені є 14 жовтня, свято Покрови. Наприкінці місяця розпочнеться «коридор затемнень», протягом якого краще не проводити шлюбні церемонії. **1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 24 жовтня** — сприятливі дні для шлюбу. **5, 7, 12, 13, 19, 21, з 25 до 31** — не варто йти під вінець.

ЗДОРОВ'Я. 1 жовтня — критичний день; уважно ставтеся до емоцій. **3** — складний день; старі незавершені справи забурють багато сил. **4** — критичний день; є ризик потрапити в суперечку або конфлікт. **7** — можливі конфлікти та суперечки; не рекомендується давати гроші у борг, не витрачайте та не губить їх. **9** — час звільнення від нав'язливих ідей, подолання внутрішніх страхів. **10** — не піддавайтеся на провокації. **14** — не піддавайтеся спокусам; ризик потрапляння у конфлікт. **16** — корисними будуть водні процедури, повітряні ванни та фізичні вправи. **18** — не нав'язуйте власних думок; звільняйтеся від брехливих друзів. **19** — уникайте конфліктів. **20** — можливі загострення хронічних хвороб. **21** — можливі конфлікти з оточенням і родичами. **22** — почніть курс загартовування, прийміть холодний душ. **23** — можливі проблеми зі здоров'ям; не задрігуйте та не скнаруйте — ці почуття викликають серцево-судинні захворювання. **24** — можливі депресивний стан, травми та обмани. **30** — намагайтеся уникати негативних впливів зовні.

ПОГОДА. Жовтень розпочнеться з «бабиного літа», тим самим приємно здивує після холодного вересня. За прогнозами метеорологів, дні будуть з комфортними температурними показниками. Дощі підуть під кінець місяця, вони принесуть значне похолодання та сильний вітер.

Магнітні бурі. Другий місяць осені пройде спокійно. **1 жовтня** сонячний спалах буде слабкої інтенсивності. Можливо, що він позначиться на фізичному самопочутті. Друга магнітна буря очікується **29 жовтня**. Вона буде слабкою. Рекомендується стежити за своїм емоційним станом. Останній сонячний спалах очікується **30** числа. Буря також буде слабкої інтенсивності. Рекомендовано не вживати смажену та жирну їжу; відмовитися від алкоголю; дотримуватися режиму сну; гуляти на свіжому повітрі; приймати контрастний душ.

Гарної погоди в душі та прекрасних людей поруч. Мирних ранків, тихих днів.

Сергій Бовкун знайомить з журналістським доробком М.Д.Клименка.

■ Малинському фаховому коледжу — 95

Ігор
ІВАНЮК:

«У коледжі завжди комфортно, сюди хочеться повертатись через роки...»

1 жовтня нинішнього року виповнюється 95 років із дня заснування Малинського фахового коледжу — одного з найстаріших закладів лісового спрямування в Україні. З історією цього освітнього закладу, що став кузницею міцних знань і навичок для багатьох тисяч майбутніх і нинішніх лісівників, інженерів, майстрів лісу, директорів лісгоспів Житомирщини та багатьох регіонів України; його здобутками в царині наукового, методичного, виробничого потенціалів викладачів та студентів; планами на майбутнє журналіста «Житомирщини» ознайомив директор коледжу, доктор сільськогосподарських наук, заслужений лісівник України І.Д. Іванюк.

— Ігоре Дмитровичу, розкажіть, будь ласка, про історію очолюваного вами коледжу.

— Історія заснування нашого закладу — доволі цікава й непроста. 1 жовтня 1927 року відповідно до наказу Держкомлісу СРСР була створена Білорічівська лісова професійна школа. У 1929 році школу передано в підпорядкування до Олевського районного відділу народної освіти. У 1929-1930 навчальному році школу реформували, утворивши на її базі «Ліспромгоспуч». У 1931 році відбулася реорганізація Білорічівської лісової професійної школи у Білорічівський лісний технікум, а згодом — і в Малинський лісний технікум. Через два роки до складу Малинського технікуму включено Краснохутірську та Остерську лісові школи Чернігівської області. У 1937 році Малинський лісний технікум реорганізований у Малинський лісотехнічний технікум; відкриті відділення: «Лісове господарство», «Лісоексплуатація» та «Будівництво і експлуатація лісовозних доріг». У 1944 році навчання проводилося за спеціальностями: «Технологія лісозаготівель» та «Сухопутний транспорт лісу». У 1946 році зусиллями викладачів та студентів на р. Ірші було споруджено електростанцію. Через два роки в Малинському лісотехнічному технікумі відкрито заочне відділення. 1950 р. — відбулося розширення матеріальної бази технікуму. А в 1951 році у розпорядження технікуму передані 4 тис. га лісових масивів; було організовано навчально-виробничий лісгосп на базі Малинського лісотехнічного технікуму.

У 1954 році побудовано навчальний корпус № 1, будувалися ще двоповерхові цегляні навчальні корпуси та гуртожиток. А в 1968 році збудовано чотириповерховий гуртожиток, ідальною (нині це — клуб «Юність»), створений музей технікуму. Упродовж 1975-1985 років збудовані навчальні корпуси № 2, двоповерховий гуртожиток, збудовані теплиця, гаражі та дитячий садок.

У 1994 році відкрито спеціальність «Бухгалтерський облік», завершено будівництво ідальної на 250 місць; створено хорівий колектив «Щедроспів», якому в 1996 році було присвоєно звання «Народний хор».

У 2002 році було відкрито спеціальність «Технологія деревообробки» нині це спеціальність 187 — «Деревообробка та мебелі технології».

2005 р. — Малинський лі-

сотехнічний технікум реорганізований у Малинський лісотехнічний коледж.

2010 р. — розпочав працювати консультативний пункт Національного університету біоресурсів і природокористування України.

2012 р. — коледж переданий до підпорядкування Міністерства освіти і науки України; відкриті спеціальності «Мисливське господарство», «Землепорядкування»; відкрито відділення професійної освіти; отримано ліцензію щодо здійснення довузівської підготовки громадян; започатковано співпрацю з Лісовою школою в місті Дубліні Республіки Польщі.

2013 р. — відкрито спеціальність «Зелене будівництво та садово-паркове господарство»; запровадили студентське творче об'єднання «МІХ» та волонтерський загін «Надія».

У 2014 році коледж, разом із ПАТ «Мотор Січ» і Державним агентством лісових ресурсів України започаткував Всеукраїнські змагання «Лісоруб» між студентами коледжів України; отримано ліцензію на підготовку водіїв категорій «В» і «С».

2015 р. — створений Історико-краєзнавчий меморіальний музейний комплекс МЛТК; за сприяння Інституту літератури імені Т.Г.Шевченка НАН України розпочала роботу Шевченківська світлиця; укладені договори про співробітництво з Національним лісотехнічним університетом України (м. Львів), Житомирським національним агро-екологічним університетом і Науково-навчальним інститутом лісового та садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України (м. Київ), Білоцерківським національним аграрним університетом.

2016 р. — укладений договір про співпрацю з Вищою школою агробізнесу в м. Ломжі (Польща); коледж на рівні з університетами, науковими установами, підприємствами екологічного спрямування став засновником Поліського екологічного кластеру.

2017 р. — колектив коледжу нагороджений Грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом»; участь закладу в пілотному проекті Міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018; відкрито підготовку фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» спеціальності 205 «Лісове господарство».

2018 р. — впроваджуються елементи дуальної освіти за участю підприємств лісової галузі: ДП «Малинське лісове

господарство», ПП «Малинська меблева фабрика», ПП «Меблева фабрика «Мірт» (м. Новоград-Волинський), Української холдингової лісопильної компанії (м. Коростень).

2019 р. — реконструкція системи дослідного поля в с. Лідівці; впроваджується автоматизована система управління освітнім процесом L.CLOUD, функціонування якої ґрунтується на «хмарних» технологіях; викладачі коледжу підвищили кваліфікацію на очно-дистанційних курсах тьюторів (організаторів) дистанційної форми навчання Університету менеджменту освіти НАПН України.

2020 р. — коледж став колективним членом Лісівничої академії наук України і одним із розробників протипожежних заходів та концепції боротьби з лісовими пожежами.

У 2021 році в рамках Регіонального інноваційно-космічного кластеру «Полісся», коледж разом з іншими засновниками кластеру, продовжив впровадження сучасних методів і технологій отримання, оброблення та використання інформації за результатами космічного моніторингу Землі та інтелектуального аналізу показників для ухвалення рішень у сфері екології та охорони навколишнього середовища, лісового господарства тощо.

— **Нині коледж має доволі розгалужену інфраструктуру...**

— Територія закладу — 13,5 гектара, на якій розташовано все необхідне для ефективного навчання і здобуття практичних навичок: навчальні корпуси, навчально-виробниче підсобне господарство, гуртожитки, спортзал, стадіон, розсадник плодово-декоративних та лісових рослин.

Усього, відповідно до навчальних планів, обладнано 43 кабінети та 11 навчальних лабораторій.

У коледжі функціонують чотири комп'ютерні класи, які підключені до мережі Інтернет.

Бібліографічно-інформаційне обслуговування студентів та викладачів коледжу здійснює бібліотека коледжу. Книжковий фонд бібліотеки становить 44759 примірників книг.

У нашому закладі створені належні умови для навчання, проживання і відпочинку студентської молоді. Студенти мають можливість не тільки здобувати професійні знання, а й розвиватися фізично і духовно, змістовно проводити своє дозвілля. Для забезпечення медичного обслуговування студентів функціонує медичний пункт.

— А за якими спеціальностями нині навчаєтесь студентів?

— Бакалаврів готуємо за такими спеціальностями: 205 «Лісове господарство» (ОПП «Лісове господарство», ОПП «Лісозаготівля та первинна обробка деревини», ОПП «Обробка деревини», ОПП «Мисливське господарство»); садово-паркове господарство (ОПП «Зелене будівництво і садово-паркове господарство»); деревообробка та мебелі технології (ОПП «Деревообробка та мебелі технології»); агроінженерія (ОПП «Експлуатація та ремонт обладнання лісового комплексу»); облік та оподаткування (ОПП «Бухгалтерський облік»); геодезія та землеустрій (ОПП «Землепорядкування»).

Крім здобуття фахової освіти, студенти денної форми навчання, в залежності від спеціальності, здобувають робітничі професії.

Здійснюємо також і первинну професійну підготовку та професійно-технічне навчання студентів за такими напрямками:

- * Лісоруб
- * Лісник
- * Верстатник деревообробних верстатів
- * Офісний службовець
- * Озеленювач
- * Слюсар-ремонтник
- * Оператор комп'ютерного набору
- * Водій автотранспортних засобів (категорія «В»)
- * Водій автотранспортних засобів (категорія «С»).

Коледж проводить пошукову роботу, зберігає та досліджує історію краю, де він розташований. Основною цією роботи є Історико-краєзнавчий меморіальний музейний комплекс коледжу, до складу якого входять такі експозиції:

- Родина Миклух і Малинщина;
- Історико-краєзнавча;
- Кімната інтелегенції поч. XX ст.;

— Історія Малинського фахового коледжу;

— Історія лісового господарства;

— Історія Житомирщини та Малинщини;

— 100 років боротьби за незалежність України;

— Музей М.М.Миклухи-Маклая.

Значну роль в освітньому процесі та національно-культурному вихованні здобувачів освіти відіграє Шевченківська світлиця. На її базі проводяться навчально-просвітницькі та культурно-масові заходи.

У коледжі працює студентське об'єднання «Мікс», волонтерський загін «Надія», вебсайт (<http://mltk.co.ua>) та канал YouTube.

Студентський та викладацький колективи видають газету «Пролісок», збірник статей до Міжнародної науково-практичної конференції на тему: «Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку».

Цьогоріч виходить перший наклад наукового примірника «Вісник».

Викладачі, які працюють у коледжі, входять до скла-

Шановні викладачі, працівники, студенти та випускники Малинського фахового коледжу!

Щиро вітаю вас із нагоди 95-річчя від дня заснування нашого освітнього закладу — одного з найстаріших закладів лісового спрямування в Україні. Славна історія коледжу бере початок із бурхливого 1927 року й тісно пов'язана з промисловим розвитком регіону. За час свого функціонування наш заклад перетворився на потужний освітній центр із значними здобутками та новою генерацією фахівців. Вагомий потенціал, інноваційні технології, новаторські проекти, які реалізовує коледж, дають йому змогу крокувати в ногу з часом і утримувати лідерські позиції серед закладів фахової освіти України.

Сучасний інноваційний підхід в організації освітнього процесу, ефективна система управління, дозволяють коледжу успішно і творчо виконувати не тільки покладені на нього шляхетні й відповідальні завдання випуску фахівців, а й завдання виховання молодого покоління.

Я впевнений, що традиції, які склалися в Малинському фаховому коледжі зберігатимуться довгі роки, а випускники будуть прикладом професіоналізму і компетентності й надалі робитимуть вагомий внесок у розвиток країни.

Викладацький та студентський колективи, вам випала велика честь працювати і здобувати освіту в Малинському фаховому коледжі, який вистояв у найтяжчі часи та виховав не одне покоління української інтелігенції. І в цьому полягає його найвища місія, адже освічені люди є найбільшим багатством нашої країни, запорукою її успіху і процвітання. Переконаний, що реформаторські зрушення, які набирають обертів у фаховій передовій освіті, сприятимуть примноженню освітнього потенціалу коледжу, надихатимуть колектив на нові звершення і перемоги.

Зичу всім міцного здоров'я, мирного неба, нових здобутків та плідної діяльності на благо України.

З повагою,

директор коледжу,
заслужений лісівник України,
доктор сільськогосподарських наук
Ігор ІВАНЮК.

ду семи циклових комісій: лісогосподарських та садово-паркових дисциплін; загальноосвітніх дисциплін; гуманітарних та соціальних дисциплін; землепорядкунських дисциплін; бухгалтерсько-економічних дисциплін; механічних дисциплін; деревообробних та меблевих технологій, кожна з яких має свої традиції, правила, звичаї.

Для досягнення освітніх та виховних цілей головними напрямками діяльності педагогічного колективу коледжу були і залишаються:

— оновлення змісту навчання з урахуванням стану і перспектив розвитку лісогосподарського, лісозаготівельного та деревообробного виробництв, потреб ринку праці;

— впровадження сучасних інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на підвищення якості підготовки фахівців;

— удосконалення змісту і структури навчально-методичного забезпечення освітнього процесу з урахуванням нових реалій сьогодення;

— оновлення навчально-матеріальної бази, забезпечення кабінетів, лабораторій, майстерень сучасним обладнанням;

— впровадження автоматизованої системи управління освітнім процесом на основі «хмарних» технологій;

— вдосконалення технологій дистанційної освіти та змішаного навчання;

— впровадження елементів дуальної освіти в освітній процес.

Традиційно на базі коледжу до початку російської агресії з профорієнтаційною метою проводилися обласні зльоти шкільних лісників Житомирщини, що сприяють поповненню коледжу професійно зорієнтованою молоддю.

Дотримуються викладачі та студенти коледжу й головних принципів діяльності та напрямів корпоративно-соціальної відповідальності. Такими для них є: свобода, компетентність, справедливість, чесність, відповідальність, відкритість.

(Закінчення —
на 7-ій стор.).

■ Малинському фаховому коледжу — 95

«У коледжі завжди комфортно, сюди хочеться повертатись через роки...»

(Закінчення. Початок — на 6-й стор.).

— Якими ж є вектори розвитку закладу?

— Коледж розвиває власне освітнє середовище у напрямках:

- * побудови інноваційної системи організації освітнього процесу з урахуванням державних стандартів акредитації відповідних програм і створення консультативних рад за участю представників бізнесу, випускників, державних структур для вдосконалення навчальних планів;
- * розробки та впровадження провідних методик і технологій навчання;
- * посилення системи позанавчальної роботи з особистісного розвитку студентів.

Розвиток автоматизованої системи управління навчальним процесом:

- навчально-методичні матеріали дисциплін в електронному вигляді;
- єдина база даних електронних навчальних курсів на базі системи дистанційного навчання;
- ведення в електронному вигляді первинної навчальної документації;
- введення системи рейтингу навчальних курсів на основі кількісних та якісних показників з врахуванням думки студентів;
- створення платформи для моніторингу діяльності МФК.

Формування системи бізнес-освіти на основі інтеграції кращого досвіду та провадження інноваційних підходів: розширення програм додаткової професійної вищої освіти (перепідготовка та підвищення кваліфікації, стажування).

Формування у співробітників та студентів елементів корпоративної культури, виховання почуття поваги і гордості за причетність до історико-культурної спадщини і надбавь коледжу, створення іменних аудиторій, стендів.

Значна увага приділяється впровадженню механізмів стимулювання кращих співробітників та студентів коледжу.

Підвищення ефективності засобів формування елементів екологічної світоглядної позиції студентства через організацію проведення екологічних акцій, «круглих столів»; тренінгів з підготовки студентів-волонтерів з питань формування екологічної свідомості; залучення студентів до проектування благоустрою рекреаційних зон території коледжу та регіону.

Посилення актуалізації патріотичного виховання через організацію та проведення заходів громадянсько-патріотичного спрямування (інформаційно-просвітницьких та виховних годин, тематичних вечорів, ярмарок, козацьких забав) і розширення можливостей студентства реалізувати себе у служінні суспільству завдяки участі у благодійних акціях та волонтерських загонах.

Пропагування здорового способу життя серед студен-

тів та співробітників нашого освітнього закладу.

— Певні заходи отримали вже статус традиційних?

— Ми націлені на постійний пошук і маємо для цього гарний потенціал. У нашому закладі проходить форум-зустріч студентів випускних груп із потенційними роботодавцями — фахівцями підприємств лісової галузі Житомирської області; викладачі пишуть монографії, наукові статті за тематикою відповідних досліджень, друкують у фахових журналах, віднесених до міжнародних науко-метричних баз; на базі коледжу відбувається Міжнародна науково-практична конференція на тему: «Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку» за участю не тільки викладацького складу та студентів закладу, а й науковців, представників лісгосподарських підприємств, викладачів, аспірантів та студентів закладів вищої та передвищої фахової освіти України, а також Казахстану, Білорусії, Норвегії, Іспанії, Німеччини; відбуваються Маклаївські читання; викладачі коледжу В.Б.Левченко та Я.Д.Фучило у складі наукових груп отримали патенти на винаходи; тривають наукові дослідження, що стосуються стійкості та продуктивності лісових насаджень в умовах техногенезу Житомирського Полісся; здійснюється робота зі впровадження АСУ освітнім процесом ICloud, функціонування якої ґрунтується на «хмарних» технологіях; з метою поглиблення методичного рівня та ділової кваліфікації педагогічних працівників у рамках методичних семінарів коледжу проходять: «круглий стіл» на тему: «Формування життєвих та професійних компетенцій студентів і учнів», семінар-практикум на тему: «Використання інформаційних технологій в освітньому процесі», семінар-презентація методичних напрацювань викладачів.

З метою зацікавлення молоді до вивчення історії рідного краю, впровадження новітніх технологій і освоєння нових сфер діяльності до 175-річчя від дня народження М.Миклухо-Маклая викладачами і студентами коледжу був розроблений і відкритий туристичний маршрут «Подорожуй в минуле по-сучасному. Шляхами Маклая».

Невід'ємною базою практики у коледжі є навчально-дослідне поле, де висаджені культури горіха грецького та чорного (площею 2,27 га), під агролісівництво, або більш відоме світовій спільноті як «agroforestry». Також було посаджено горіхову плантацію площею 1,65 га, для досліджень природостійності, плодоношення та розвитку рослин, плантацію енергетичної верби на площі 0,84 га.

В рамках програми «Освіта без кордонів», за участю делегацій освітан із Грузії та Казахстану був проведений Міжнародний симпозіум на тему: «Соціокультурні світи

Прекрасне як чинник виховання молоді».

Наукові дослідження викладачі та студенти мають змогу друкувати у науковому збірнику «Вісник», а також збірнику «Міжнародна науково-практична конференція на тему: «Лісівнича освіта і наука: стан, проблеми та перспективи розвитку».

— Закладу з такими історією та колективом, певно, є чим пишатися?

— Це справді так. Ми намагаємося іти в ногу з часом, шукаємо нові шляхи вирішення тих чи інших питань, навчаючи.

За вагомий внесок у підготовку фахівців середньої ланки для лісового господарства та інших галузей, а також за високі досягнення в освіті колектив коледжу нагороджений Грамотою Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом».

Із 2017 року Малинський лісотехнічний коледж бере участь у роботі міжнародних та всеукраїнських виставок, на яких здобував: «золоту» медаль у номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології» (6-8 квітня 2017 р., Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра — 2017»); коледж має почесне звання «Лідер професійно-технічної освіти України» (6-8 квітня 2017 р., Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра — 2017»); почесне звання «Лідер вищої освіти України» (15-17 листопада 2018 р., Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра — День студента 2018»). Заклад нагороджений дипломом за презентацію досягнень та інноваційних пошуків у реформуванні національної сфери освіти й науки (15-17 березня 2018 р., IX Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти — 2018»); «бронзовою» медаллю в номінації «Упровадження сучасних засобів навчання, проектів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу» (15-17 березня 2018 р., IX Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти — 2018»). Також коледж нагороджений «срібною» медаллю в номінації «Інноваційне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення» (23-25 жовтня 2018 р., X Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті»). Є серед наших нагород і «золота» медаль у номінації «Розвиток студентського самоврядування у вищому навчальному закладі» (15-17 листопада 2018 р., Міжнародна виставка «Освіта та кар'єра — День студента 2018»).

У 2019-2020 навчальному році коледж був учасником X та XI Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті», Міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра — 2019», X та XI Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти — 2019», на яких представив свої напрацювання з питань організації освітнього процесу, навчально-методичної та виховної роботи і до своєї скарбниці

додав: «золоту» медаль у конкурсі з номінації «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи»; «срібні» медалі у конкурсах з номінацій «Інноваційне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення» й «Соціалізація особистості в умовах сучасних викликів», також маємо й відзнаку «Лідер освіти України» у Національному проекті «Педагогічний Олімп України».

У 2020-2021 навчальному році коледж брав участь у Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра — 2021», де здобув «золоту» медаль у номінації «Розвиток студентської науково-дослідної роботи»; у XIII Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті — 2021 року», «золота» медаль у номінації «Упровадження в освітню діяльність інноваційних проектів, моделей, систем, технологій, методик, що спрямовані на підвищення якості освіти. Отримав перше місце за підсумками фінального туру в номінації «Позааудиторна (гурткова) робота» у Всеукраїнському конкурсі професійної майстерності «Педагогічний Оскар — 2021». А в конкурсі на кращий веб-сайт серед закладів фахової передвищої освіти «EDUCATIONAL WEBSITE 2020» коледж отримав перемогу в номінації «Кращий контент для студента».

— Нині заклад бере активну участь у волонтерській допомозі?

— Так, звісно. У нас працюють і навчаються справжні патріоти своєї країни і громади. Тому з перших днів російської агресії ми активно включились у допомогу нашим ЗСУ, а також викладачу Віталію Яценку, котрий нині — на передовій. Йому зібрали гроші на бронезилет. Неодноразово допомагали продуктами харчування та теплим одягом переселенцям, внутрішньо-переміщеним особам, які проживають у нашій громаді. Також зібрали кошти й для студентів, котрі в результаті авіаобстрілів російських військ повністю залишилися без житла. В цілому з початку війни на різні напрямки допомоги колективом було зібрано близько 140 тис. грн. І робота в цьому напрямку триває постійно.

— Що побажаєте колегам і студентам наостанок?

— Коледж розквітає, наповнюється новими ідеями, планами, ставить перед собою нові рубежі. Я дякую всій дружній родині нашого закладу, ветеранам педагогічної ниви. Бажаю широким злетів, удачі, Божої благодаті, подальших успіхів у починаннях і зустрічі нових ювілейних дат нашого закладу, але вже неодмінно — під мирним небом.

Інтерв'ю вів
Богдан ЛІСОВСЬКИЙ.
Фото надані
прес-службою коледжу.

Ще не пізно висадити

У вересні грядки стають порожніми. Можна висадити різноманітну зелень, яка швидко росте і не потребує особливого догляду. Вибирайте руколу, китайську капусту, шпинат, пряні трави, цибулю. Не варто вибирати ті рослини, які довго досягають, тому що вони просто не встигнуть дати врожай до початку холодів.

Китайська капуста. Вона зовсім не схожа на пекинську,

тому що не утворює качана, зате формує гарну розетку зеленого листя. Ця культура полюбляє прохолодний клімат, тому буде чудово рости у вересні. Через 40-60 днів після висівання її вже можна збирати і вживати в їжу.

Салат-латук — дуже смачний та корисний сорт салату, який без проблем переносить низьку температуру (буде відмінно рости і за +5 градусів) та навіть не ляка-

ється морозів до -5 градусів. **Шпинат.** Для осіннього клімату ця рослина підходить просто ідеально, додасть корисних вітамінів на стіл. Вже через 35-50 днів після висівання шпинат готовий до вживання.

Рукола також добре переносить низькі температури, навіть заморозки до -7 градусів їй зовсім не страшні. Для руколи оптимальним є короткий світловий день, тому це — сприятливий час, коли її можна висівати. Проте пам'ятайте, що постійної тіни рослина не любить і навіть від цього втрачає смакові якості. Також руколу потрібно добре поливати, особливо, якщо осінь — суха.

Пряні трави. На грядці можна постійно підтримувати ароматну зелень, яка швидко зростає. Наприклад, коріандр, кріп, петрушку, базилік, цибулю на зелень тощо.

Також можна садити **смодину, малину, полуницю** та інші ягідні культури.

■ **Хочете — вірте...**

Рослини, які приносять успіх та багатство

Гроші на деревах не ростуть, а от у горщиках — це як. Квіти в будинку радують око своєю красою і насичують повітря п'яними ароматами. Здавна вважається, що деякі квітучі рослини можуть принести своєму власнику фінансовий успіх. Під час їхнього цвітіння в будинку «оживає» грошова енергія, яка стимулює професійний розвиток та збільшення доходів.

Орхідея. Красу і крихісткість цієї квіткі важко помітити. Однак її потужна грошова енергія, хоч і невидима для ока, здатна зробити свого власника справжнім мільйонером. Під час цвітіння орхідея впливає на людей, стимулюючи їх до розумової та фізичної активності, саме тому її не радять розмішувати у спальні. Ці неймовірні рослини спонукають людей прагнути нових і нових висот, розвивати професійні якості та збільшувати доходи.

Цикламен ставиться до своїх власників так само, як вони до нього. Якщо він доглянутий і оточений турботою — віддячить неабияким фінансовим успіхом. Але коли про нього забувають і зовсім не поливають — стає справжнім енергетичним вампіром. Він здатний «висмоктати» зі свого власника бажання працювати, домагатися нових вершин і знищити його грошовий потенціал. Отже, якщо ви завели цю рослину, краще її «не злити», інакше можна гірко поплатитися за свою неухважність.

Герань — джерело фінансової енергії; створює навколо власника ауру процвітання. Якщо завести кілька таких рослин, кажуть, що фінансові справи сім'ї незабаром підуть вгору. Але герань має дуже особливий запах.

Відгодівля гусей на жирну печінку

■ **Домашня ферма**

Для цього вибирають найбільш здорову птицю. Справа в тому, що її доведеться перенести дуже великі навантаження. Для цього доцільно використовувати клітки чи спеціальні загоны. Гусей потрібно утримувати дуже стиснено, аби вони менше пересувалися. Уже з 3-го тижня відгодівлі гусаки дуже жиріють, із труднощами пересуваються, важко дихають і велику частину часу сплять. Печінка за рахунок жирових відкладень збільшується до 700-900 г, а часом її вага доходить до 1,5 кг.

Технологія виробництва гусячої жирної печінки включає три періоди — вирощування, підготовча і примусова відгодівлі.

У період вирощування до 11-тижневого віку молодняка необхідно створити комплекс умов для повноцінного розвитку. А ось попередня відгодівля гусаків проводиться самокльованням. Продовжується вона 2 тижні. Потрібно у цей період створити умови для обмеженого руху птаха. При такій відгодівлі щільність посадки має бути дві голови на 1 кв. м. Склад раціону: до 50% запареної кукурудзи, 20% — кукурудзяної дерти й 30% білкових кормів (по 10% соєвого чи соняшникового шроту, м'ясо-кісткового борошна, рибного борошна). Гусаків потрібно годувати 5 разів на добу — о 6-й, 11-й, 14-й, 19-й і 22-й годинах. Добова витрата корму на 1 голову становить 350-400 г.

Коли гусаки досягнуть 13-тижневого віку, їх переводять на примусову відгодівлю, використовуючи для цього гусаків живою масою не менш 4,5 кг. Щільність посадки птаха — 6 голів на 1 кв. м. При примусовій відгодівлі використовують кукурудзу в зерні, бажано торішно. Зерна кукурудзи засипають у запарник і заливають на 30-40 хв. гарячою водою. При цьому рівень води повинен бути на 10-15 см вище рівня зерна. Зерно перемішують, домішки видаляють. Перед згодовуванням додають 0,5-1% кухонної солі та 0,8-1,0% рослинної олії чи маргарину. Не можна допускати, щоб пташиний стравохід щільно набивався кукурудзою.

Як правило, здорова жирна печінка має світло-кремовий і ясно-рожевий колір, без плям і синців, злегка пружна, без сторонніх запахів. Тож її дуже обережно треба відокремлювати від жовчного міхура, щоб не зіпсувати продукт.

Свіжа печінка підлягає обробці протягом 24 годин.

ХРІН звичайний — багаторічна рослина з сильною кореневою системою, довжина коріння досягає 7 метрів. Швидко розростається, заповнюючи собою весь город. Будь-яке пошкодження кореня може спровокувати появу нової порослі. Хрін — невибагливий до ґрунтів і клімату. Відрізняється морозостійкістю і витримує тривалу посуху. Не схожий на звичайний бур'ян, тому боротьба з ним вимагає скрупульозності, уважності й педантичності.

Для видалення хрону з ділянки застосовують цілий комплекс методів: механічних, агротехнічних, хімічних, народних.

Щоб назавжди позбутися від хрону механічним способом, необхідно дістати його кореневище з землі за використанням спеціальних вил для перекопування. Інструмент до-

Позбутися хрону складно

зволяє акуратно викопати коріння без його ушкодження. Механічний метод — високоєфективний, але й дуже трудомісткий та складний.

Якщо на земельній ділянці не плануєте нічого садити кілька років, треба розкопати корені (бажано не пошкодити) та зрізати листя. Тонким дротиком зробити в кожному корінці проколи на 15-20 см. Набрати у шприц будь-який гербіцид у концентрованому вигляді й закачати в кожен отвір. Процедуру слід зробити декілька разів.

Восени скосити листя хрону й розсіпати по кущах азотне добриво. Щойно листя наросте — знову

скосити. До зими слід скосити кілька разів. Навесні рослини будуть ослаблені й загинуть. Треба буде лише дістати корінці.

Викопали картоплю...

Після картоплі ґрунт не такий родючий, як до посадки, тому після збирання врожаю потрібно зайнятися відновленням родючості. Відразу після збирання картоплі городники сіють сидерат. За осінь та зиму зелена маса збагатить ґрунт та покращить його структуру. Найкращий результат показує гірчиця: сидерат не тільки насичує ґрунт азотом, калієм та фосфором, а й створює умови, за яких ґрунт залишають шкідники, що атакували картоплю. Врожайність після

гірчиці збільшується майже на 50%, тому можна обійтися без добрив.

Гірчицю найкраще посіяти у перші дні після збирання картоплі. Ґрунт спочатку розпушують, а потім розкидають насіння білої гірчиці. На зиму її закладають у землю, щоб до весни сидерат перегнів і збагатить ґрунт.

Як гіє перекис водню на орхідеї?

Перекис водню використовують для орхідей. Достатньо невеликої кількості, щоб стимулювати цвітіння цих ефектних рослин та захистити їх від хвороб і шкідників.

Поливати орхідею перекисом водню треба тоді, коли помітите, що: зростання орхідеї сповільнюється чи повністю припиняється; рослина погано цвіте; листя втрачає інтенсивне забарвлення, опадає.

Можна приготувати домашній препарат для орхідей із розчину перекису водню та чистої води. Змішайте їх у пропорції 1:4. Поливайте орхідею кожні два тижні. Таким чином ви будете стимулювати більш швидке зростання і щедріше цвітіння.

Вміле водопостачання — основне лікування орхідей. Не дивно, більшість любителів цих популярних рослин орієнтуються на техніку поливу. Рекомендують часте (навіть щоденне) обприскування зеленою водою. Найкращий спосіб поливу орхідей — занурити всю кореневу грудку у воду на 15 хвилин — зазвичай цю операцію проводять раз на 10-14 днів. Проте орхідеї не люблять холодної води. Найкращий результат буде досягнуто при використанні води температурою 30-35°C. Завдяки цьому орхідея розвиватиметься здоровою та пишною.

Для збільшення врожаю малини

Як видалити поросль малини, щоб збільшити врожай у 1,5-2 рази?

Якщо поросль «пішла в атаку», відразу вживайте невідкладних заходів: перекопайте «окуповану» ділянку, а потім видаліть усі порослі. Покрийте ґрунт у перекопаних місцях шаром мульчі, скажімо, тирсою. У такому стані залишимо ділянку на три тижні. Після цього знімемо шар і знову перекопаємо, витягуючи наявне в ґрунті коріння. Якщо є зміцнілі пагони, їх слід підрубати лопатою — це не зашкодить кореневій системі, а призведе до засихання порослі. Однак не вирізуйте кореневі пагони — вони ще більше розростуться. Малина — така рослина, яка дає плоди лише на пагонах другого року. Тому для підвищення врожайності зрізати під корінь потрібно ті відгалуження, на яких цього року були ягоди. Так само позбуваємося всієї дрібної кореневої порослі. У жодному разі не видаляйте однорічні пагони, тому що вони повинні дати урожай.

Щоб цвіли до зими

На ділянках садівники-любители висаджують чималу кількість різних красивих квітів, однак вже до середини літа багато квітів переростають і стають не такими красивими. Але можна зробити так, щоб цвітіння тривало до самої зими, а кущики стали ще пишнішими і міцнішими. Для цього перерослі квіти слід безжалюбно постригти приблизно наполовину. Не бійтеся: таке обрізування тільки простимулює квітку дати більше пагонів і випустити нові квіточки. Таким чином ви відновите квіти та зміцните кущові каркаси. Ці маніпуляції можна проводити з усіма садовими квітами — як з чорнобривцями, так і навіть з ніжними еustomами.

Зробіть експеримент: деякі кущі підстрижіть, а деякі залиште як є — і побачите різницю через пару тижнів.

Не забудьте після обрізування дати підживлення, щоб квіти радували вас яскравими фарбами.

■ Притча **Хто чим багатий...**

Купив чоловік собі новий будинок — великий, красивий — і сад з фруктовими деревами біля будинку. А поруч у старенькому будиночку жив заздірний сусід, який постійно намагався зіпсувати йому настрій: то сміття під ворота підкине, то ще якусь гидоту накоїть.

Одного разу прокинувся чоловік у гарному настрої, вийшов на ганок, а там — відро з помиями. Чоловік взяв відро, помітив, що відро вичистив до блиску, назбирав у нього найбільших, стиглих і смачних яблук та пішов до сусіда. Сусід відкрив двері, очікуючи на скандал, а чоловік простягнув йому відро з яблуками і сказав:

— Хто чим багатий, той тим і ділиться!

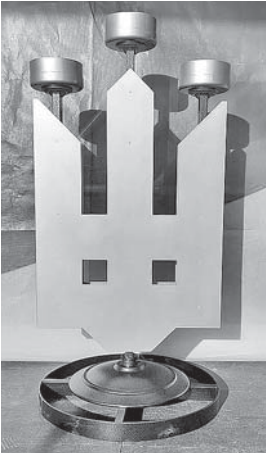
Зрізати листя і накрити зарості хрону чимось щільним: чорною плівкою, старим лінолеумом, шматками руберойду. Через рік-два без доступу сонця хрін має пропасти.

Засіяти ділянку житою. Його корені ростуть глибоко, утворюючи міцну стіну. Зелена маса наростає швидко, не залишаючи шансів для хрону і його коріння просто засихає в землі.

Якщо ви свідомо хочете посадити на городі хрін, перед тим вкопайте у землю дерев'яний ящик або ж бочку, насипте землі й посадіть кущ. Корінці з такої «клітки» не розростуться. А ще щоб не розростався хрін, навколо куща якомога глибше вкопують листки жерсті або шиферу.

■ Рекорди України

Найбільший трисвічник у формі тризуба

В Україні зафіксовано ще один оригінальний рекорд. На межі Тернопільської, Хмельницької та Чернівецької областей, у селі Окопах Мельнице-Подільської територіальної громади Тернопільської області, встановлено символічний знак єднання українського народу. Це найбільший в Україні трисвічник, виготовлений у формі Державного Герба України — тризуба.

Рекорд встановлено в категорії «Вперше. Державність. Символи». Розміри трисвічника — 180 см x 75 см, і виготовлений він із металу та з понад 50 кілограмів бджолиного воску. Трисвічник виготовлений завдяки ТОВ «ОСП Корпорація «Ватра» (керівник Василь Ширенко) і сімейної пасіки «Пасіка Березовських» (приватне підприємство «Агрон», керівник Юрій Березовський).

На що звернути увагу в жовтні?

Правильно виконана осіння підготовка бджіл до зими — запорука отримання сильних сімей навесні. Чим раніше вона буде розпочата, тим більше шансів буде у жовтні на виправлення недоліків.

Неправильно організований догляд за комахами восени призведе до великої втрати бджіл навесні.

Підготовка до зими бджіл починається вже у серпні-вересні. У цей період потрібно оглянути бджіл на наявність фізичних відхилень і оцінити силу сім'ї в цілому. На початку вересня зазвичай проводиться остання підгодівля комах солодким сиропом.

До загибелі бджіл призводить зараження кліщами і хворобами. Найбільш небезпечним для бджіл є кліщ варроа. Саме у вересні проводиться перша обробка від цього паразита. Можна скористатися препаратами «Біпін» або «Тимол».

Ще однією проблемою є бджолине злодійство. Бджоли-злодійки, проникаючи у вулик, в першу чергу намагаються вбити матку. В результаті осиротілі сім'ї залишаються беззахисними. Бджоли-злодійки виносять з вулика мед і пергу, необхідні для зимового харчування.

■ Пасічникам

Роботи на пасіці в жовтні: Повторний огляд сімей та обробка проти паразитів. Скорочення сімей.

Утеплення вуликів: слабким сім'ям встановлюють мохові подушки у верхній і бічних частинах, середнім — тільки зверху, сильним — тільки зверху, використовуючи при цьому більш тонкі подушки.

В зимівнику усувають всі щілини і дірки, замазуючи їх алебастром, попередньо заповнивши порожнечі битим склом. Це вбереже від проникнення гризунів.

Підгодівлю у жовтні більше не проводять, навіть якщо деякі сім'ї йдуть у зиму з браком корму. Виправити ситуацію можна, доставивши рамки з медом, якщо вони є. В іншому випадку підгодівлю солодким канді проводять у лютому, коли самки починають відкладати перші яйця.

Варто звертати увагу на наявність трутнів — у хороших бджолосім'ях їх бути не повинно. Наявність трутнів може свідчити про відсутність матки. В тако-

му випадку доведеться розформувати сім'ю або ж додати запасну матку.

У жовтні всі гнізда на пасіці вже повинні бути в зібраному стані. Якщо з якихось причин сталася затримка, потрібно швидко завершити цю роботу, але тільки за умови, що на вулиці — плюсова температура. Слід також мінімізувати втручання в бджолосім'ї.

В цей період здійснюється заміна маломіждних рамок на багатоміждні з резерву і скорочується їх кількість.

Цікаві факти про бджіл

● Бджоли збирають пилок за допомогою всіх наявних на їх тілі волосків, навіть тих, що ростуть навколо очей. Волоски мають негативний заряд, а пилок — позитивний, тому, коли комаха сідає на квітку, пилок сам «магнітиться» до неї.

● На бджолинні вулики нерідко нападають шершні. Щоб знищити ворога, бджоли збираються в клубок навколо шершня і починають безперервно рухатися, чим створюють смертельну для нього температуру в +47°C.

● Робоча бджола живе всього 40 днів. За цей час вона встигає підготувати комірці, в які будуть відкладені маткою яйця, забезпечити оптимальний мікроклімат в «оселі», лише 30 відсотків її життєвого циклу припадає на збирання меду.

■ Архітектурні роздінки

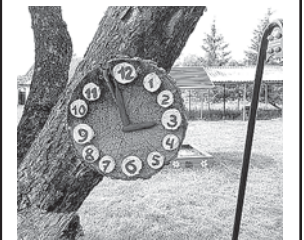
У садочку — немов у казці

Добре підготувалися до нового навчального року в закладі дошкільної освіти «Лесина казка», розташованому в Баранівці.

Тут дуже комфортно й цікаво діткам не лише в приміщенні, а й під час прогулянок на свіжому повітрі. Руками талановитих майстрів з допомогою батьків повітряно-перетворилося на справжню казкову територію, де є годинник, плетений тин, відомі казкові й мультишні герої, дерев'яний млин тощо.

А на клумбах є навіть крокодил. З дерев'яних колодок виготовили двоохозликі, песика, зайчиків. Згодилися й використати металеві відра, з яких виготовили кумедних персонажів.

Гарні й альтанки, бесідки, де дітки зможуть гратись і спілкуватись.

■ Невідоме про відомих

Феноменальна пам'ять

Гете та Максимовича. А найбільше подобалися йому українські думи: поетичний пам'ятав не тільки текст багатьох дум, але й усі відомі їхні варіанти.

Видатний український історик, письменник, етнограф, публіцист, драматург і педагог Микола Іванович Костомаров (1817-1885) мав феноменальну пам'ять.

Він міг не тільки цитувати окремі місця з літописів, але й цілі акти й документи. З пам'яті виголошував великі уривки Шевченкових поезій і вірші інших улюблених поетів, декламуючи часто Байрона, Шіллера,

Що продовжить життя вінику?

Головний секрет полягає в тому, що віник не варто використовувати відразу після покупки. Його потрібно спочатку обробити — так прутики не розсіпатимуться, а їх кінчики не обламуватимуться.

Озбройтеся ножицями і зробіть рівний зріз, вилучивши приблизно 7-8 сантиметрів з кінця самої волоті.

Шкодувати не потрібно: навіть якщо ви не зробите цього самостійно, кінці гілочок з часом все одно обламуються, залишивши сміття на підлозі.

Після цього влаштуйте вінику лазню — наберіть піввідра окропу, додайте 2 столові ложки солі й помістіть волоті в рідину. Щоб полити ручку, скористайтеся чашкою.

Після того, як вода стане прохолодною, віник слід витягти і поставити так, щоб волоті була спрямована вгору. Розпочати підмітання підлоги можна буде вже наступного дня.

Про способи утеплення дерев'яних вікон

Найбільш прості та відомі варіанти — забити вікна плівкою або заклеїти липкою стрічкою будівельного клею. Ці способи, безумовно, допоможуть у збереженні тепла, але все більше дачників відмовляються від них. Причин — кілька.

Мінуси плівки на вікні:

* Щороку потрібно забивати в раму цвяхи. Кожен цвях залишає слід і, отже, псує дерев'яну раму.

* Плівка повністю закриває огляд та «відрізає» бас на всю зиму від зовнішнього світу.

* Нестача світла.

Мінуси липкої стрічки для обклеювання вікон:

* Вам доведеться кожну весну відклеювати, а в деяких місцях навіть віддирати стрічку від рами. Разом з нею буде відриватися фарба (хоча виробники обіцяють легке і безпечне відклеювання). А значить, кожну весну доведеться знову фарбувати віконні рами.

* Вартість липкої стрічки набагато вища, ніж паперового аналога. А оскільки цей матеріал, на відміну від плівки, можна використовувати лише один раз, то виходить не зовсім дешево задоволення, особливо, якщо в будинку багато вікон.

УТЕПЛЕННЯ ГАЗЕТОМ

Цим способом власники дерев'яних будинків користуються не один десяток років. Попри дешевизну, таке утеплення досить ефективно знижує тепловтрати, викликані наявністю щілин між рамою і стулками.

■ Дачникам

Отже, візьміть старі газети (деякі використовують туалетний папір) і порвіть їх на дрібні шматочки. Можете долучити до цієї справи дітей: вони дуже люблять що-небудь рвати. Покладіть шматочки в ємність і додайте трохи води. Вода розм'якшить і без того тонкий газетний папір і перетворить його в пластичну масу. Віджміть газету, намагаючись видалити надлишки води.

Використовувати отриману таким чином замазку потрібно відразу. Замажте нею всі видимі щілини. Для роботи задійте будь-який інструмент з гострим кінцем: шпатель, ніж, металеву лінійку; для невеликих отворів — викрутку, гачок для в'язання або спицю. Газетний папір після висихання розбухне і добре закrije собою всі щілини.

Завершальний етап — заклейте всі місця білим папером для обклеювання вікон. У якості «клею» можна скористатися звичайним господарським милом. Швидко протягніть смужку паперу крізь воду (зручно робити, наприклад, у глечик), щоб вона покрилася водою, але при цьому не промочила наскрізь. Потріть папір вологим милом і проклейте всі стики. Акуратно проведіть по кожній паперовій смужці сухою ганчіркою, притискаючи її до рами. Навесні достатньо намочити смужку ганчіркою, просоченою теплою водою, і папір легко відстане від вікна.

ПОРОЛОНОВИЙ ЧИ ГУМОВИЙ УТЕПЛЮВАЧІ

Спеціальні ущільнювачі для вікон можуть мати липку основу (за типом скотчу), можуть продаватися без неї, а можуть монтуватися в спеціальний паз. Матеріали для їх виготовлення використовуються різні, але найчастіше для утеплення дерев'яних вікон застосовують зроблені з поролону і гуми. Ущільнювачі кріпляться по периметру в місцях прилягання скла до рами, або до самої рами.

ВІКОННА ЗАМАЗКА, ГЕРМЕТИК

Дуже часто скло нещільно прилягає до рами, тому через це місце тепло швидко залишає будинок. Наведені вище способи тут не підійдуть. Побудитися таких щілин допоможе всім давно відома віконна замазка.

Вона може продаватися у вигляді пасту та у вигляді порошку (його треба розводити водою до отримання однорідної пластичної консистенції). Деякі роблять замазку самостійно.

Останнім часом замість замазки використовують силіконовий або акриловий герметик. Після висихання вони перетворюються на матеріал, схожий на гуму, і надійно закриває собою всі щілини. Для цієї мети краще купувати герметик прозорого кольору, бо він майже непомітний на склі.

МОНТАЖНА ПІНА

Якщо між стіною і вікном або під підвіконням є великі щілини, звідки взимку тягне холодом, їх краще за-

класти за допомогою монтажної піни. Вона продається в будь-якому будівельному магазині. Щілини зашпалити слід як всередині будинку, так і зовні (зовнішні роботи можна проводити при температурі повітря не нижче 5°C). Монтажна піна під час висихання збільшується в об'ємі, тому заповнюйте отвори не до кінця. Все зайве після висихання обріжте гострим ножом.

Цей матеріал руйнується під впливом ультрафіолету, тому після повного затвердіння піни її потрібно закрити листвою або заклеїти папером.

ТЕПЛОЗБЕРІГАЮЧА ПЛІВКА

Отже, усі щілини, що були у вікні, закрили, але воно все одно продовжує бути джерелом тепловтрат. Частина тепла з будинку йде безпосередньо через скло.

Одним з матеріалів, які використовуються при утепленні вікон, є теплозберігаючі плівки. Вони бувають двох видів: одні наклеюються прямо на скло, а інші за допомогою двостороннього скотчу кріпляться до рами. За твердженням виробників, плівки практично не поглинають сонячного світла, тому в кімнаті не стає темніше.

Плівка складається з декількох шарів, основним з яких є металевий. Інфрачервоні промені, які йдуть від джерел опалення (їх часто називають тепловим випромінюванням), відбиваються від нього і залишаються в кімнаті — втрачає тепло не відбувається. Звичайне скло пропускає їх, тому тепло йде з приміщення.

На кухні

● Щоранку, коли вмикате духовку, подумайте, що ще можна запекти одночасно з основною стравою. Адже місця всередині повно, чому б не приготувати одразу дві страви?

● Перед нарізуванням м'якого сиру ніж із тонким лезом необхідно змочувати в гарячій воді. Так продукт буде менше прилипати і кришитися.

● Переварили м'ясо? Не біда. Треба нарізати його тонкими скибочками, покласти на тарілку, а зверху покласти помідори та цибулю. Потім додати трохи олії, лимонного соку чи оцту — і м'ясо поверне втрачену соковитість і жирність.

Підготував
Богдан ЛІСОВСЬКИЙ.

Зерна духовності

Бог осміяний не буває: перевірено історією

Наприкінці вересня в Житомирі трапилося надзвичайна подія. Про неї побіжно згадали у новинних стрічках. Мова йде про осквернення та підпал маленького ошатного храму на честь святого Пантелеймона, на території Житомирської міської лікарні № 2. Храм розташовується у пристосованому одноповерховому приміщенні, його прихожанами є пацієнти та медики лікарні, а також мешканці навколишніх вулиць.

Вночі хтось зламав двері храму та вдерся всередину, викрав гроші зі скриньок для пожертв, забрав хрест священника. А потім цей хтось зробив святотатство — підпалив храмовий престол, на якому здійснюється Літургія. Дерев'яний престол згорів повністю. Від великої пожежі та повного знищення церкву врятували її маленькі розміри — вочевидь, кисень вигорів, і вогнище саме згасло.

Про пожежу дізналися лише вранці, коли на роботу йшли працівники лікарні та почули запах горілого. Тоді ж стали відомими наслідки підпалу. Окрім знищеного престолу, згоріли церковні предмети на ньому, оплавилася Євангеліє. Стіни та стеля всередині (а також ікони на стінах) виявилися закопченими. Тож прихожанам довелося кілька днів ретельно відмивати інтер'єр церкви від коптяви.

Але водночас ця пожежа явила справжнє диво. Вогонь практично не торкнувся антимінесу на престолі. Антимінс — це чотирикутний лляний або шовковий плат з шитими у нього часточками мощів святих. Він є обов'язковою приналежністю для здійснення Літургії, однією з головних святинь кожного храму. Так ось,

антимінс Пантелеймонівської церкви, перебуваючи в самому епіцентрі пожежі, лишився цілим! Це для прихожан та священника є справжнім дивом та промислом Божим.

А ось тим, що вже є не дивом, а дивним — виглядає інше. Як могли злодії, які обікрали й підпалили храм, лишитися непоміченими? Адже будівля знаходиться в оточенні інших лікарняних корпусів. У лікарні не буває ніколи, щоб усі спали. Є чергові лікарі та медсестри, є санітарки. Зрештою — є охорона. Невже ніхто з них не помітив і не почув нічого підозрілого у храмі в нічну пору?

На це питання, вочевидь, мають відповісти слідчі поліції, куди було подано заяву про злочин. У поліції розпочали розслідування факту крадіжки грошей. За законами воєнного стану, винним у цьому загрожує від 5 до 8 років ув'язнення.

Між іншим, у минулі часи покарання на подібні злочини було набагато суворішим. Приміром, у Візантії тих, хто оскверняв храми, страчували. На Русі попервах існували такі ж суворі закони — паліїв храмів спалювали. В цьому питанні згодом було виявлено «гуманізм» — з 1654 року спалення було замінено на повішення. Пізніше страчувати за осквернення церков перестали — проте кримінальних справ менше не стало. Наприклад, у 1842-1846 роках в Російській імперії було порушено 3192 справи, за якими було засуджено 12973 особи. Всі вони залишилися живими: когось заслали до Сибіру, когось посадили у в'язницю, а когось просто відшмагали. Чи надозжене осквернителів Пантелей-

монівського храму правосуддя — нині важко сказати, адже це залежатиме від ефективності роботи правоохоронців. А ось у неминучості для святотатців Божої карі сумніватися не доводиться.

В усі віки люди боялися робити щось лихе проти храму Божого. Бо знали — неминуче прийде страшна розплата. Збереглося чимало свідчень про те, як страшно закінчували свої життя ті, хто насмілювався підняти руку на храм Божий. Ось лише декілька яскравих прикладів.

У Новгородській області храми продовжували руйнувати у 50-ті роки ХХ століття. Відомо, що тракторист, який за допомогою трактора звалив хрест, був цим трактором і розчавлений. В іншому місці богохульники, які рубали ікони, провалилися під кригу цілим автобусом.

Відомо чимало випадків, коли активісти знімали з куполів хрести і одразу вбивались, падаючи вниз, ламали руки та ноги. За свідченням дослідника Д. Казаківа, у селі Лаж Кіровської області у 1937 році Михайло Мамень зняв з Троїцького храму дзвони — і того ж року замерз під час бурани. В селах Мелянді та Красному жоден із богохульників не повернувся з війни. А дев'ятеро уродженців села Шишкіного, які руйнували в сусідньому селі Мелянді храм — потонули.

У селі Байсі Уржумського району в 1962 році робітник збив з купола хрест і став на його місці, жартома розкинувши руки в різні боки. Пізніше йому їх відірвало під час вибуху котельні.

Подібних випадків є дуже багато — просто не всі з них вдавалося відстежити та зафіксувати. Адже кара Божа наздоганяла осквернителів храмів не одразу — бувало, через місяці та роки.

Тож ті, хто вдерлися у маленький лікарняний храм у Житомирі, обікрали церковні скриньки та спалили престол у вівтарі — кинули виклик Богові, святийсь над Ним. А Бог, як відомо з Святого Письма, «осміяний не буває». Єдиним поясненням дій злодіїв з духовної точки зору можуть бути слова Христа: «Не відаяють, що коять...». А врятувати цих людей може тільки одне — щире розкаяння у скоєному та звернення до Бога з покайною молитвою.

Олександр ЛАРІН.

Аби «утеплити» десантників

Нещодавно в Житомирі з ініціативи благодійних фондів «Янголи Армії» та «Справжні Українці» стартував благодійний онлайн-аукціон під назвою «Зігрій котика ЗСУ».

Мета акції — зібрати 100 тис. грн для пошиття 100 комплектів термобілизни для бійців першого десантно-штурмового батальйону 95-ої Житомирської окремої десантно-штурмової бригади ЗСУ. Замовлення виконає місцеве ательє за індивідуальними мірками кожного бійця.

Перший лот — прапор з автографом 48-річного лідера рок-гурту «Друга ріка», нашого земляка Валерія Харчишина, котрий народився в Любарі — уже знайшов свого власника. Але на учасників аукціону чекає ще багато цікавих пропозицій — картини та інші вироби ручної роботи, можливість власноруч розмалювати автівку для військових на передову, фотосесія, майстер-класи, персональні тренування, зустрічі з цікавими людьми, легендарні марки «Укрпошти» з російським кораблем і навіть таємні лоти-сюрпризи.

Всі бажаючі приєднатися до збирання коштів у рамках акції можуть не лише взяти участь у торгах на її сторінці у «Фейсбуці» за посиланням <https://www.facebook.com/zigrykotikazsu>, а й запропонувати власні товари чи послуги на аукціон або ж переказати гроші прямо на спеціальний рахунок для пожертвувань.

Триватиме акція до 9 жовтня нинішнього року.

Олег ШУЛЬГА.

Трагічна сторінка чехів Житомирщини

85 років відділяє нас від трагічних подій, які відбувалися на теренах колишнього Радянського Союзу і Радянської України. Гігантська репресивна машина набрала максимальних обертів саме у 1937 році.

Кожен раз, розмірковуючи про жайття того періоду, болісно згадує чеські родини, які втратили чоловіка, батька, дідуся. Адже яріс серед чехів, які населяли Нову Чеську Крошно, був близько знайомий із деякими членами гімнастичного товариства «Сокіл», яке по суті заклало підвалини спорту на Житомирщині. Не думали, не гадали сотні родин чехів-переселенців із Моравії, якою трагедією обернеться їхнє життя. Варто нагадати про сумну дату — **28 вересня 1938 року** — день, коли розстріляли 76 чехів, двох німців і одного поляка, (один чех був замордований і помер від тортур ще у червні, однак його включили до загального списку) — членів так званої «чеської військово-повстанчеської шпionської організації». Коли читаєш протоколи допитів та обвинувачень, розумієш цинізм сталінських посіпак і костоломів. Наведу тільки один приклад. Так, у довідці, яка додавалася до обвинувального вироку, читаємо (мовою оригіналу):

«1. Арестованные, проходящие по настоящему делу № 105557 в количестве 80 чел., содержатся под стражей в тюрьме НКВД г. Житомира.

2. Вещдоков по делу не имеется...».

Члени Крошенського гімнастичного товариства «Сокіл», 1918 рік.

Меморіальна дошка чехам, розстріляним 1938 року в Житомирі.

Не було ніяких доказів, а безвинних все рівно розстрілювали.

У жорнах репресій загинули більшість членів крошенського гімнастичного

товариства «Сокіл». Серед розстріляних — засновник крошенського товариства «Сокіл» Стефан Томан та багато колишніх провідних спортсменів. Не обминула

лиха доля і деяких членів сокільських організацій села Окілок, колонії Виногради, Селянщина.

Постановою від 30.06.1958 року військовий трибунал Прикарпатського військового округу посмертно реабілітував усіх незаконно розстріляних 28 вересня 1938 року.

17 вересня 2014 року в Житомирі, біля пам'ятника жертвам політичних репресій, відкрито меморіальну дошку чехам, розстріляним у 1938 році. На відкритті були присутні міністр закордонних справ Чехії Лубомир Зоралек, посол Чехії в Україні Іван Почух.

Олександр КУХАРСЬКИЙ, член Національної спілки краєзнавців України.

Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Програма охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області на 2023-2027 роки»

Відповідно до частини 2 статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» на офіційних вебсайтах Житомирської облдержадміністрації та управління екології та природних ресурсів Житомирської облдержадміністрації оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Програма охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області на 2023-2027 роки».

Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати зауваження та пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Програма охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області на 2023-2027 роки».

Зауваження і пропозиції подаються в письмовій формі до управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації: вул. Театральна, 17/20, м. Житомир, 10014; тел./факс: (0412) 47-25-36; pryroda@erdep.zht.gov.ua.

Одержані протягом встановленого строку зауваження та пропозиції підлягають обов'язковому розгляду, за результатами якого вони враховуються або вмотивовано відхиляються.

Строк подання зауважень і пропозицій до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Програма охорони навколишнього природного середовища в Житомирській області на 2023-2027 роки» становить не менше 15 днів з дня її оприлюднення (до 25.10.2022 включно). Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

ЗАПРОШУЄМО НА РОБОТУ РЕКЛАМНИХ АГЕНТІВ на вигідних умовах

Тел.: (0412) 42-08-62

Втрачене свідоцтво № 35598 від 18 квітня 2000 року про право власності на квартиру № 125 у будинку № 4 по вул. М.Бердичівській у м. Житомирі, видане на ім'я Постолатіної Тетяни Миколаївни, Постолатіної Ірини Олександрівни, Постолатіної Олега Олександровича, вважати недійсним.

Повідомлення про намір отримати дозвіл про внесення змін до дозволу № 1810136600-607 від 26.02.2018 р. на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел

ІП «Євроголд Індустріз ЛТД» має намір отримати дозвіл про внесення змін до дозволу № 1810136600-607 від 26.02.2018 р. на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря додатковими стаціонарними джерелами, що розташовані за адресою: 10025, м. Житомир, вул. Промислова, 1/154. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел відбуваються при роботі котлоагрегатів, що працюють на твердому паливі, тощо.

Перелік видів забруднюючих речовин: пил, вуглецю оксид, азоту діоксид, діоксиду вуглецю.

Як виявлено методом розрахунку приземної концентрації забруднюючих атмосферу речовин, частки приземної концентрації по всіх ЗР, на всіх розрахункових точках як на межі, так і за межами СЗЗ, не перевищують ГДК (ОБРВ) атмосферного повітря. Існуючі величини викидів від всіх джерел викидів пропонується прийняти як дозволені.

Обґрунтовуючі матеріали для отримання дозволу на викиди направляються на узгодження в управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації.

Контактні дані: з зауваженнями можна звертатись до місцевих органів влади за адресою м. Житомир, майд. ім. С.П.Корольова, 4/2; тел.: (0412) 48-11-85; e-mail: mvk@zt-rada.gov.ua та до Житомирської ОДА за адресою: м. Житомир, майдан ім. С.П.Корольова, 1; тел.: (0412) 47-11-09; e-mail: ztadm@apoda.zht.gov.ua. Із пропозиціями звертатись до керівництва ІП «Євроголд Індустріз ЛТД»: м.Житомир, вул. Промислова, 1/154; тел.: (0412) 48-21-48; e-mail: office@eurogold-industries.com.

ПОТРІБНІ НА РОБОТУ ОХОРОННИКИ.
Вахтовий метод 14/14 дб. Заробітна плата – висока.
РОБОТА В ЖИТОМИРІ ТА ОБЛАСТІ, КИЄВІ ТА ОБЛАСТІ.
ОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАННЯ, ДОСТАВКА І ПРОЖИВАННЯ ЗА РАХУНОК ФІРМИ.
Тел.: 067-217-30-81, 067-462-70-16

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел

ТОВ «Еко-Полісся плюс» має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, що розташовані за адресою: м.Житомир, вул. Богунська, 50. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря відбуваються при виробництві паливних брикетів, під час ремонтних, зварювальних та газорізальних робіт.

Перелік видів забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами: азоту діоксид, оксид вуглецю, діоксид вугле-

цю, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок, метали та їх сполуки.

Як виявлено шляхом розрахунку приземної концентрації забруднюючих атмосферу речовин, частки приземної концентрації по всіх ЗР, на всіх розрахункових точках як на межі, так і за межами СЗЗ, не перевищують ГДК (ОБРВ) атмосферного повітря.

Обґрунтовуючі матеріали для отримання дозволу на викиди направляються на узгодження в управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації.

За додатковою інформацією звертатись до ТОВ «Еко-Полісся плюс» за адресою: м.Житомир, вул. Богунська, 50, тел. 0980003200.

Зауваження громадських організацій та окремих громадян щодо видачі дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря можуть надсилатися протягом 30 днів з моменту публікації до Житомирської міської ради за адресою: м. Житомир, майдан ім. С.П.Корольова, 4/2; тел.: (0412) 48-11-85; e-mail: mvk@zt-rada.gov.ua.; до Житомирської ОДА за адресою: м.Житомир, майдан ім. С.П.Корольова, 1; тел.: (0412)47-11-09; e-mail: ztadm@apoda.zht.gov.ua.

Комунальне підприємство «Озерне» Новогуївинської селищної ради повідомляє

Виконавчий комітет Новогуївинської селищної ради рішенням від 20.09.2022р.№581 вирішив:

- Встановити КП «Озерне» економічно обґрунтовані тарифи на послугу з постачання теплової енергії та їх структуру:
  - для населення — 2358,63 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі I) за 1 Гкал теплової енергії;
  - 7253,24 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі II) за 1 Гкал теплової енергії;
  - для бюджетних організацій — 3737,74 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі III) за 1 Гкал теплової енергії;
  - 7211,54 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі II) за 1 Гкал теплової енергії;
  - для інших споживачів — 7211,54 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі II) за 1 Гкал теплової енергії.

- В період опалювального сезону 2022/2023 років застосовувати тарифи, встановлені та застосовані у період опалювального сезону 2021/2022 років рішенням від 18.11.2021 № 380, а саме:
  - для населення — 1817,65 грн. (з ПДВ) за 1 Гкал теплової енергії;
  - для бюджетних організацій — 3651,65 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі III) за 1 Гкал теплової енергії;
  - 6797,18 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі II) за 1 Гкал теплової енергії;
  - для інших споживачів — 6797,18 грн. (з ПДВ) (ціна газу при обсязі II) за 1 Гкал теплової енергії.
- Це рішення набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті Новогуївинської селищної ради.

Секретар ради **Олександр ЛОВИНЮК.**

Втрачений військовий квиток серії МО, № 714665, виданий Новоград-Волинсько-Червоноармійським військовим комісаріатом Житомирської області 6 квітня 2015 року на ім'я Марчука Михайла Володимировича, вважати недійсним.

Втрачений диплом про вищу освіту серії ТМ, № 35198153 за спеціальністю «Облік і аудит», виданий Житомирським національним агроєкологічним університетом 3 липня 2009 року на ім'я Шваб Олени Василівни, вважати недійсним.

Втрачене свідоцтво № 12155 від 8 квітня 1994 року про право власності на квартиру № 17 у будинку № 102 по вул. Шевченка у м. Житомирі, видане на ім'я Бельченка Євгена Григоровича, Бельченка Клавдії Олександрівни, Бельченка Григорія Євгеновича, вважати недійсним.

Додаток 3 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)
 202111178941
 (реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Планована діяльність ПП «ІВАН» полягає в розробці (продовження розробки) та рекультивациі Юріївського родовища габро. Юріївське родовище габро розташоване в Коростенському районі Житомирської області, за 0,8 км на північний схід від с. Добринь, на малопродуктивних землях Іршанської ОГ (колишньої Добринської сільської ради). Приймається транспортна система розробки відкритим способом із зовнішнім розташуванням відвалів розкривних порід. Ліцензійна ділянка родовища займає площу 3,3 га. Кар'єр має наступні річні виробничі потужності:

- по основній корисній копалині — 9,9 тис. м³;
- по блоках — 2,0 тис. м³;
- спільно залягаючій корисній копалині — 0,1 тис. м³;
- по розкритті — 2,0 тис. м³.

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

Приватне підприємство «ІВАН», код згідно з ЄДРПОУ 30103238. Юридична адреса: 12110, Житомирська область, Коростенський район, смт Іршанськ, проїзд Коростенський, 1. Директор Смелковський Іван Ігорович. Тел.: +38(098)6768888.

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи — підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіцій-

но повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи — підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації. Поштова адреса: 10014, м. Житомир, вул. Театральна, 17/20. Тел./факс: (0412) 47-25-36; e-mail: pryroda@epdep.zht.gov.ua. Контактна особа: Семенюк Микола Миколайович, заступник начальника управління — начальник відділу оцінки впливу на довкілля.

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Висновок з оцінки впливу на довкілля, у якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, що видається управлінням екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації згідно з Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати, нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Тимчасово, на період дії та в межах території карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби (COVID-19), спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, до повного його скасування та протягом 30 днів з дня скасування карантину, громадські слухання не проводяться і не признаються на дати, що припадають на цей період.

Громадські слухання (перші) відбудуться —

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться —

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації. Поштова адреса: 10014, м. Житомир, вул. Театральна, 17/20. Тел./факс: (0412)47-25-36; e-mail: pryroda@epdep.zht.gov.ua. Контактна особа: Семенюк Микола Миколайович, заступник начальника управління — начальник відділу оцінки впливу на довкілля.

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Управління екології та природних ресурсів Житомирської обласної державної адміністрації. Поштова адреса: 10014, м. Житомир, вул. Театральна, 17/20. Тел./факс: (0412)47-25-364 e-mail: pryroda@epdep.zht.gov.ua. Контактна особа: Семенюк Микола Миколайович, заступник начальника управління — начальник відділу оцінки впливу на довкілля.

(зазначити найменування органу, пошту та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 136 аркушах.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відміне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

1. Приватне підприємство «ІВАН». Адреса: 12110, Житомирська область, Коростенський район, смт Іршанськ, проїзд Коростенський, 1.

Громадськість може ознайомитися з документами з 30 вересня 2022 року, контактна особа — директор Смелковський Іван Ігорович, тел.:+38(098)6768888.

2. Іршанська селищна рада. Адреса: 12110, Житомирська область, Коростенський район, смт Іршанськ, вул. Гуля, 7; e-mail: irshansk_rada@ukr.net.

Громадськість може ознайомитися з документами з 30 вересня 2022 року, контактна особа — голова селищної ради Сахненко Сергій Петрович; тел.: (04145)4-42-21.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

Редактор **Г.Л.ПАВЛОВ.**

ЖИТОМИРЩИНА
 обласна громадсько-політична газета
 ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ:
 ТОВ «Редакція газети «Житомирщина»».
 Свідоцтво про реєстрацію:
 ЖТ № 334/711 ПР від 29.12.2018.

ПЕРЕДПЛАТНІ ІНДЕКСИ:
 повного випуску
 для фізичних осіб — 60121;
 для юридичних осіб — 90128.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 10014, м. Житомир, майдан ім. С.П.Корольова, 12.
E-mail: zhitomirwina@i.ua; zhitomirwina@ukr.net; gazeta@zhytomyrschyna.zt.ua.

- **Прймальня:** (0412) 42-17-98.
- **З питань передплати:** (0412) 42-08-62.
- **Бухгалтерія:** (0412) 42-08-62.

РЕКЛАМА, ОГОЛОШЕННЯ
(0412) 42-08-62,
(096) 537-44-32,
(097) 517-90-05.

Тираж тижня 10500 прим. Зам. 35103.

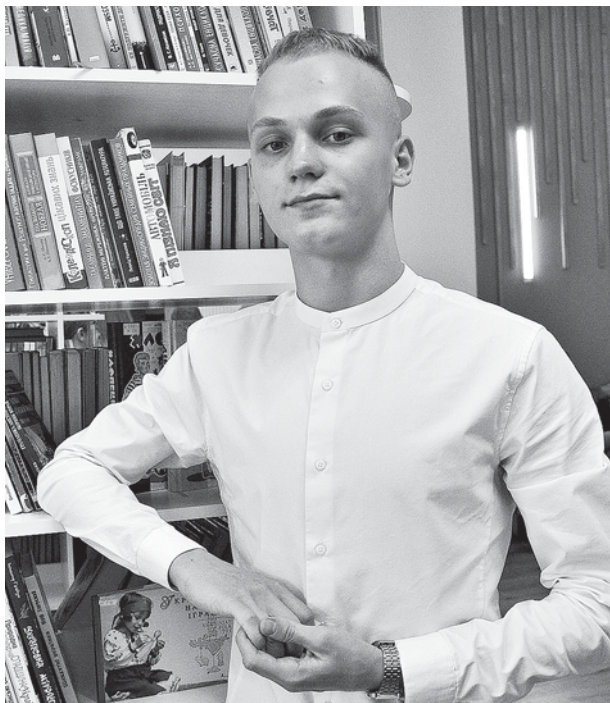
Обсяг 3 друк. арк.
 Газета набрана і зверстана редакційним комп'ютерним центром. Спосіб друку офсетний.
 Віддруковано у друкарні ТОВ «Діва-К». Адреса: м. Вінниця, вул. Космонавтів, 23. E-mail: druk33@ukr.net.

- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Лістя, фотографії, малюнки не рецензуються і не повертаються.
- Матеріали, взяті в таку рамку, друкуються на правах реклами.
- За зміст реклами редакція відповідальності не несе.

Код ОКПО 02472499. Р/р ІВ АН: UA52 3223 130000026005000037235, «Укресімбанк».

Сучасник

Юний тенор — козацького роду

Студент Житомирського музичного фахового коледжу ім. В.С.Косенка Микола Поплавський добре відомий не лише мешканцям нашої області. Він встиг своїм тенором привабити чимало іноземних прихильників гарного співу, адже на міжнародному фестивалі у Великобританії, приємно вразивши своєю голосом вимогливих слухачів, посів перше місце в номінації «академічний вокал».

— Мій син є лауреатом обласної дитячо-юнацької літературно-мистецької премії імені Олени Пчілки, стипендіатом премії обласної державної адміністрації в номінації «За творчі досягнення», — розповів Вадим Поплавський. — На жаль, з початком війни Коля разом із сестрою та моєю дружиною змушені були виїхати до Нідерландів.

На прохання тата син, викладач всляко підтримували, мотивували до професійного зростання. Старався, наполегливо навчався музики, співу. Розпочав брати участь у різноманітних конкурсах і фестивалях.

У Нідерландах Микола Поплавський бере активну участь у благодійних концертах на підтримку України та наших Збройних сил. Юнак не приховує, що завдяки цьому йому запропонували навчатися в Амстердамській консерваторії, на відділенні оперного вокалу протягом п'яти років.

Володимир СОБОЛЬ.
Фото автора.

Антикризові рецепти:
* заморожуємо сосиску, тремо на терці, мастимо хліб майонезом і посипаємо тертою сосискою. Смачно, практично, а головне, — багато! Однієї сосиски вистачає на 5-10 бутербродів;
* якщо голод не дає спати — швидко випити дві склянки окропу й лягти спати далі. Мозок не відразу зрозуміє, що шлунок обдурили;
* якщо чорний хліб на терти часником, він пахне ковбасою;
* якщо заморозити яйце, розрізати його навпіл і покласти на сковорідку, вийде яєчня з двома жовтками;
* чай можна заварювати сім разів. На восьмий чайник спливають, щоб подивитися, що ж це за скнара...

Тато грається з маленькою дочкою. Через деякий час дочка його відштовхує і каже:
— Ну все, досить, в мене голова болить.

Оригінальний рецептик

Баклажани з грибами, тушковані у сметані

0,5 кг баклажанів, 200 г печериць, 200 г цибулі, олія, сіль, перець, 150 г сметани.

Баклажани нарізати півкружальцями або четвертинками кружалець завтовшки близько 0,5 см. Вимочити їх у розчині солі, промити, обсушити серветками. У сотейнику розігріти олію, обсмажити гриби, нарізані пластинками, і посічену цибулю. Додати баклажани. Обсмажувати 5 хв. разом з грибами. Залити сметаною, змішаною зі сіллю та спеціями. Зменшити вогонь. Накрити кришкою. Тушувати 20 хв. на малому вогні.

Чоловік сів, поглянув на дружину і запитує:
— Вас що, цьому з дитинства навчають?

Не треба на пачках від сигарет друкувати всяку ахінею... Достатньо написати: «Виручені кошти підуть у фонд допомоги народним депутатам». Ось тоді справді півкраїни курити покине...

— Куме, чому у вас посуд побитий?
— Так це ми з дружиною сварилися.
— А чому диван поламаний?

— А потім ми помирилися...

— Любий! Подаруй мені на день народження щось таке, щоб я легенько так правою ніжкою натиснула, і р-р-раз — стрілка від 0 до 100 за три секунди...

— Ваги підійдуть?

Шеф — підлеглим:
— Ось наш новий співробітник. Покажіть йому, чим ви займаєтесь, коли думаєте, що я за вами спостерігаю.

— Сонечко моє, що це було?
— Сонячний удар!

Малюнок Миколи ЛЕВКОВСЬКОГО.

Православні свята у жовтні

1 — Софії та Ярини	9 — Івана Богослова
2 — Трохима	14 — Покрова Богородиці
3 — Михайла	20 — Сергія
6 — Зачаття Івана Предтечі	22 — Якова
8 — Єфросинії	

Астрологічний тиждень

3 — 9 ЖОВТНЯ

ОВЕН. Сприятливий період для налагодження особистого життя. Варто приділити увагу здоров'ю, оскільки можливий розвиток інфекційних запальних процесів. Дні сприяння: 4, 9. Не пощастить: 7.

ТЕЛЕЦЬ. У процесі благоустрою житла знайдете радість і задоволення. Намагайтеся стримувати свої ревнощі та не вигадувати того, чого немає насправді. Дні сприяння: 3, 8. Не пощастить: 5.

БЛИЗНЮКИ. Контакти з людьми принеситимуть задоволення. Можливе напруження та непорозуміння в сімейних стосунках, причиною може стати робота. Дні сприяння: 4, 9. Не пощастить: 7.

РАК. Можливе покращення матеріального становища. Приділіть увагу здоров'ю. День сприяння: 8. Не пощастить: 6.

ЛЕВ. Сприятливий час для нових знайомств та поїздки. Тримайте гроші у надійному місці, оскільки є ризик стати жертвою обману чи шахрайства. День сприяння: 5. Не пощастить: 3, 7.

ДІВА. Внутрішній спокій та впевненість у собі допоможуть стабілізувати проблемні сфери життя. Дні сприяння: 3, 8. Не пощастить: 6.

ТЕРЕЗИ. Зустрічі будуть і приємними, і корисними. Гарний час для планування життя на віддалену перспективу. Дні сприяння: 5, 9. Не пощастить: 3, 7.

СКОРПІОН. Можлива підтримка в кар'єрному просуванні, здачі екзаменаційних завдань чи реалізації справи, якій присвячуєте багато часу. Не варто довіряти друзям секрети: можуть підвести, підставити. Дні сприяння: 3, 8. Не пощастить: 5.

СТРІЛЕЦЬ. Можуть запропонувати роботу. Не поспішайте погоджуватися, подумайте, чи це не зашкодить вашому сімейним відносинам. День сприяння: 6. Не пощастить: 3, 8.

КОЗЕРІГ. Намагайтеся не залишатися на самоті та уникайте будь-яких стресів, бережіть здоров'я. День сприяння: 7. Не пощастить: 4, 9.

ВОДОЛІЙ. Не варто давати гроші у борг. Великий ризик травматизму. День сприяння: 6. Не пощастить: 3, 8.

РИБИ. Не варто добиватися просування в кар'єрі. Можливо, ви докладаете зусиль не в тій сфері життя. День сприяння: 7. Не пощастить: 4, 9.

Трояндова алея — на згадку про героїв

На одній із клумб, розташованих на Соборній площі Малина, з ініціативи небайдужої жительки Наталії Миколаївни Левченко та за підтримки працівників КП «Екоресурс» було висаджено алею з 33 кущів троянд.

— Я давно виношувала цю ідею, — розповіла пані Наталія. — Замовила за власні кошти троянди сорту «Ельторо», що були виведені в Голландії ще 2003 року. Їх особливістю є те, що вони дуже добре приживаються за різних

кліматичних умов і на різних місцевостях. Ця алея — щира вдячність всім нашим героям-землякам, котрі, на жаль, віддали своє життя за незалежність України і Малинської громади, а також всім тим, хто нині боронить її від ненависного ворога й поганого сусіда. «Пам'ятаємо загиблих, шануємо живих!» — таким було наше гасло під час акції.

Богдан ЛІСОВСЬКИЙ.

Прогноз погоди

	Житомир		Новоград-Волинський		Коростень		за минулі 130 років
Субота, 1 жовтня							
температура, °С	ніч +14°	день +20°	ніч +13°	день +16°	ніч +13°	день +16°	макс: +25.2° (1991) мін: -1.8° (1997)
атмосферний тиск, мм. рт. ст.	739	741	740	743	744	747	
Неділя, 2 жовтня							
температура, °С	ніч +13°	день +16°	ніч +13°	день +13°	ніч +13°	день +13°	макс: +23.2° (2005) мін: -1.8° (1979)
атмосферний тиск, мм. рт. ст.	735	737	737	740	742	743	
Понеділок, 3 жовтня							
температура, °С	ніч +9°	день +14°	ніч +8°	день +12°	ніч +9°	день +13°	макс: +25.3° (1999) мін: -2.0° (1979)
атмосферний тиск, мм. рт. ст.	738	737	740	740	743	743	

www.sinoptik.ua

П'ЯТНИЦЯ — 30 ВЕРЕСНЯ. Схід Сонця в Житомирі 7.03. Захід 16.46. Тривалість дня 11.43. Схід Місяця 12.33. Захід 20.42. Зростаючий Місяць. Місяць у Стрільці. Знак зодіаку — Терези.

У народному календарі: Віри, Надії, Любові та матері їхньої Софії. «Зранку похмура погода — найближчими днями буде тепло».

Іменини: Мирон і Софія.

В наступні дні:
1 ЖОВТНЯ — Софії та Ярини.

2 ЖОВТНЯ — Трохим.
3 ЖОВТНЯ — Михайло.
4 ЖОВТНЯ — Кіндрат.
5 ЖОВТНЯ — Фока.
6 ЖОВТНЯ — Зачаття Івана Предтечі.

Іменини: Євмен і Фросина (1.10); Костянтин та Аріадна (2.10); Олег і Тетяна (3.10); Данило та Агнія (4.10); Мартин та Іона (5.10); Андрій та Іраїда (6.10).

30 ВЕРЕСНЯ — День усиновлення; Всесвітній день бібліотек; Всесвітній день перекладу.

1 ЖОВТНЯ — Міжнародний день літніх людей; День музики.

2 ЖОВТНЯ — День територіальної оборони України; День працівників освіти; Міжнародний день ненасилля.

3 ЖОВТНЯ — Міжнародний день лікаря.

4 ЖОВТНЯ — Всесвітній день тварин; Всесвітній тиждень космосу (4-10 жовтня).

5 ЖОВТНЯ — Всесвітній день учителів.

ЗОРІ РАДЯТЬ

30 ВЕРЕСНЯ — будьте уважними до своїх дій, думок, вчинків. Сни відірвані від реальності. Це 6-ий місячний день (символ — Журавель).

1 ЖОВТНЯ — уважно ставтеся до емоцій, щоб не нашкодити собі. Сні віщі. Це 7-ий місячний день (символ — Півень).

2 ЖОВТНЯ — дотримуйтеся закону, ритуалу, регламенту, дисципліни, порядку. Час для сплати боргів. Сні малозначні. Це 8-ий місячний день (символ — Фенікс).

Пощастить: Овнам, Близнюкам, Левам (30); Терезам, Стрільцям, Водоліям (1); Козерогам, Рибам (2).

Пощастить: Овнам, Близнюкам, Левам (30); Терезам, Стрільцям, Водоліям (1); Козерогам, Рибам (2).

для здоров'я, «магнітний» день наступного тижня — 9 жовтня.

3 ЖОВТНЯ — складний день для спілкування з партнерами.

4 ЖОВТНЯ — критичний день. Є ризик потрапити в суперечку або конфлікт.

5 ЖОВТНЯ — вдалий день для творчості, любові та духовних пошуків.

6 ЖОВТНЯ — втілення будь-яких планів та мрій призведе до бажаних результатів.